

THISTED KOMMUNE

§ 16 a MILJØGODKENDELSE

§ 16a stk. 2 nr. 2 husdyrbrug med flere end 2000 stipladser til slagtesvin(> 30 kg)
Lønnerupvej 3, 7700 Thisted
23. juli 2021

Datablad

Titel:	§ 16a miljøgodkendelse af husdyrbruget Lønnerupvej 3, 7700 Thisted
Godkendelsestype:	§ 16a, IE husdyrbrug med mere end 2.000 stipladser til slagtesvin
Dato for afgørelse:	23. juli. 2021
Ansøger:	Erik Hvelplund Lønnerupvej 3 7700 Thisted Tlf.: 40865005 Mail: post@hvelplundagro.dk
Ejer:	Erik Hvelplund
Husdyrbrugets adresse:	Lønnerupvej 3 7700 Thisted
CVR-nr.:	32018432
CHR nr.:	89809
Ejendomsnr.:	7870040217
Matrikel-nr.:	6c - Lønnerup By, Hunstrup
Andre husdyrbrug drevet af ansøger:	Kjelstrupvej 37
Biaktiviteter:	-
Tilsynsmyndighed:	Thisted Kommune, Teknik, Erhverv og Beskæftigelse Kirkevej 9, 7760 Hurup e-mail: teknisk@thisted.dk tlf. 99171717
Konsulent:	Miljø & Natur Landbrugsrådgivning, att.. Jakob Altenborg Mail: jakob@miljoeognatur.dk, Mobil: 26259791
Ansøgningskema:	225908
Ansøgning indsendt:	02.03.2021
Version:	3
Udarbejdet af:	Niras att. Hanne Quvang Jacobsen Ceres Alle 3 8000 Aarhus C
Landbrugssagsbehandler:	Olaf Kjær Kristensen

Indholdsfortegnelse

1. AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	3
<i>Baggrund .....</i>	<i>3</i>
<i>Afgørelse.....</i>	<i>3</i>
<i>Miljøkonsekvensvurdering .....</i>	<i>4</i>
<i>Retsvirkning .....</i>	<i>4</i>
<i>Orientering om generelle regler .....</i>	<i>5</i>
2. VILKÅR	7
3. BEGRUNDELSE FOR VILKÅR	14
<i>Generelle vilkår .....</i>	<i>14</i>
<i>Husdyrbrugets anvendelse af BAT.....</i>	<i>15</i>
<i>Husdyrbrugets anlæg .....</i>	<i>16</i>
<i>Gener .....</i>	<i>18</i>
<i>Forurening .....</i>	<i>19</i>
<i>Natur.....</i>	<i>21</i>
<i>Egenkontrol .....</i>	<i>23</i>
<i>Alternativer.....</i>	<i>23</i>
4. OFFENTLIGGØRELSE	24
<i>Foroffentlighed .....</i>	<i>24</i>
<i>Nabo-/partshøring .....</i>	<i>24</i>
<i>Offentliggørelse.....</i>	<i>24</i>
<i>Annoncering .....</i>	<i>24</i>
5. KLAGEVEJLEDNING	25
6. RETSBESKYTTELSE.....	25
BILAG	26
<i>Bilag 1. Oversigtskort over ejendommens bygninger .....</i>	<i>26</i>
<i>Bilag 2. Plantegning med produktionsarealer .....</i>	<i>28</i>
<i>Bilag 3. Udpegningsgrundlaget.....</i>	<i>33</i>
<i>Bilag 4. Miljøkonsekvensrapport og miljøansøgning .....</i>	<i>34</i>

1. Afgørelse om miljøgodkendelse

Baggrund

Erik Hvelplund ansøger om § 16 a miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven på ejendommen Lønnerupvej 3, 7700 Thisted.

Ansøgningen om godkendelse er indkommet den 2. marts 2021 med skema nr. 225908.

Ejendommen fik en kapitel 5 miljøgodkendelse den 3. november 2006 til 8.750 slagtesvin 30-102 kg. Produktionen svarede i 2006 til 250 dyreenheder. Siden er produktionen nedsat til under stipladsgrænsen, og kapitel 5 godkendelsen blev ophævet ved tillægsgodkendelse uden vilkår fra 12. februar 2016. Den tilladte produktion blev fastsat til 8.750 slagtesvin, 30-102 kg, dengang svarende til 208 DE, maks. 1999 stipladser.

Nudriften er staldene 8, 9, 10, 12, 14 og 15, der er vist på Bilag 1. Skitser med produktionsarealerne er vist i Bilag 2.

8-års driften (dvs. i 2013) er den samme som nudriften.

Der søges nu om fleksibilitet i produktionen, så det bliver muligt at veksle mellem slagtesvin med forskellig vægt, herunder at antallet af stipladser kan komme over 2.000. Der opføres ikke nye stalde, og produktionsarealet ændres ikke. Der etableres teltoverdækning på ejendommens to eksisterende gyllebeholdere.

Afgørelse

Thisted Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse efter § 16 a stk. 2 til IE husdyrbruget på Lønnerupvej 3, 7700 Thisted.

Produktionstilladelsen fra 12. februar 2016 ophæves, når denne godkendelse tages i brug.

Der meddeles godkendelse til en produktion af slagtesvin i eksisterende stalde med et samlet produktionsareal på 1.733 m² og mere end 2.000 stipladser (IE-brug).

Husdyrgødning fra produktionen håndteres som flydende husdyrgødning. Den flydende husdyrgødning opbevares i ejendommens to gyllebeholdere med et overfladeareal på henholdsvis 728 m² og 362 m².

Der gives tilladelse til en samlet ammoniakemission på 3.093 kg NH₃-N/år fra stalde og gødningslagre.

Godkendelsen omfatter følgende bygninger:

- Eksisterende stald 8 med 279 m² produktionsareal til slagtesvin og indrettet med gyllekøling.
- Eksisterende stald 9 med 279 m² produktionsareal til slagtesvin og indrettet med gyllekøling.
- Eksisterende stald 10 med 406 m² produktionsareal til slagtesvin.
- Eksisterende stald 12 med 321 m² produktionsareal til slagtesvin.
- Eksisterende stald 14 med 187 m² produktionsareal til slagtesvin.
- Eksisterende stald 15 med 261 m² produktionsareal til slagtesvin.
- Eksisterende gyllebeholder på 728 m² (3.000 m³) med ny etablering af teltoverdækning.
- Eksisterende gyllebeholder på 362 m² (2.000 m³) med ny etablering af teltoverdækning.
- Eksisterende gl. stald.
- Eksisterende halmlade.
- Eksisterende værksted/lade.

- Eksisterende garage/lade.

Miljøgodkendelsen meddeles på en række vilkår, som står i kapitel 2. Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen, i den efterfølgende begrundelse i kapitel 3. Grundlaget for kommunens afgørelse fremgår af ansøgningen og ansøgers Miljøkonsekvensrapport i bilag 4.

Thisted Kommune kontrollerer, at vilkårene overholdes dels ved de regelmæssige tilsyn, som er fastlagt af Miljøstyrelsen og dels, når der er behov for det.

Husdyrbruget skal herudover til enhver tid overholde de øvrige gældende regler i love og bekendtgørelser, herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Afgørelsen er ikke afhængig af ejendommens ejerforhold, og en eventuel anden ejer er forpligtet af afgørelsen. Ligeledes er en anden lejer af bygningerne forpligtet til at overholde vilkårene.

Miljøkonsekvensvurdering

Ansøger har indsendt en ansøgning via www.husdyrgodkendelse.dk, og har samtidig indsendt en miljøkonsekvensrapport, som krævet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt A, B, C, E og F. Thisted Kommune har konstateret, at relevante oplysninger er afgivet. Det vejledende maksimale BAT-emissionsniveau for ammoniakemission er overholdt med 552 kg NH₃-N pr. år (stalde+lager) i ekstra reduktion.

Ansøgers miljøkonsekvensrapport kan ses i bilag 4.

Thisted Kommune har inddraget ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten i sagsbehandlingen, og har inddraget relevante oplysninger, der er fremkommet via høringerne i forbindelse med forannoncering af ansøgningen og i forbindelse med udkastet. Thisted Kommune har på denne baggrund undersøgt projektets indvirkning på miljøet. Den begrundede konklusion med de relevante vilkår er indarbejdet i denne godkendelse.

Thisted Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening, og drives på en måde der er foreneligt med omgivelserne. Det sker ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, og efterlever vilkårene i denne godkendelse.

Thisted Kommune vurderer, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt, eller ødelægge plantearter, eller yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter.

Retsvirkning

Miljøgodkendelsen er meddelt på baggrund af husdyrbruglovens § 16 a (LBK nr. 520 af 1. maj 2019) og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 2256 af 29. december 2020).

Miljøgodkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at den er meddelt. Hvis en del af miljøgodkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del, se husdyrbruglovens § 59a, stk. 1.

En afgørelse anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet (se husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 54, stk. 1). Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en afgørelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført (se husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 54, stk. 2).

Hvis den meddelte miljøgodkendelse derefter ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, jævnfør husdyrbruglovens § 59a, stk. 2.

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt, og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39 (BEK nr. 2256 af 29. december 2020). Den første regelmæssige vurdering skal dog senest foretages, når der er forløbet otte år.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser, herunder byggetilladelse og nedsivningstilladelse skal indhentes særskilt.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagevejledningen fremgår af kapitel 5.

Orientering om generelle regler

Bindende regler for IE-brug

Kapitel 17 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 2256 af 29. december 2020) samler de bindende regler for IE-brug.

Opfyldelse af de bindende regler skal kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden. De bindende regler er opsummeret herunder:

§ 42: Miljøledelsessystem omfattende bl.a. en miljøpolitik og miljømål for husdyrbruget.

§ 43: Oplæring af personale og udarbejdelse af oplæringsmateriale.

§ 44: Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab.

§ 45: Kommunen skal ændre godkendelsens vilkår ved påbud, hvis der sker miljøuheld, der ikke er omfattet af reglerne om miljøskade.

§ 46: Krav til fodringsteknikker (reduktion af N- og P-udskillelse).

§ 47: Pligt til at anvende energieffektiv belysning.

§ 48: Krav om reduktion af støvemissioner fra staldanlæg.

§ 49: Straks-underretning af kommunen om manglende overholdelse af vilkår og krav.

§ 50: Krav om årlig indberetning af egenkontrol. IE-bruget skal senest den 31. december hvert år indsende informationer/dokumentation til kommunen, med mindre der har været tilsyn.

Informationerne skal angå det forudgående kalenderår og skal indsendes samlet. Dette gælder:

- Logbøger for evt. miljøteknologi
- Dokumentation for miljøledelsessystem
- Logbog over gennemførte kontroller
- Dokumentation for overholdelse af fodringskrav

§ 51: Ophør af aktiviteter på IE-bruget.

Det anbefales at læse reglerne i deres fulde længde i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 42-51.

Miljøgodkendelsens vilkår

Vilkårene i denne miljøgodkendelse er bl.a. stillet ud fra kravene i godkendelsesbekendtgørelsen § 36, stk. 1:

Nr. 8 spildevand – vilkårsafsnit om forurening.

Nr. 9 vandforbrug – vilkårsafsnit om husdyrbrugets anvendelse af BAT.

Nr. 10 tekniske foranstaltninger – vilkårsafsnit om husdyrbrugets anlæg.

Nr. 11 overvågning – vilkårsafsnit om husdyrbrugets anvendelse af BAT og egenkontrol.

Nr. 12 ophør – vilkårsafsnit om generelle forhold.

Nr. 13 farlige stoffer – vilkårsafsnit om forurening.

Lovkrav om effektiv rengøring

Thisted Kommune gør opmærksom på, at der er krav om effektiv rengøring af de arealer, hvor produktionsdyrene kun opholder sig kortvarigt. De omtalte arealer omfatter blandt andet udleveringsramper, malkerum, løbegårde, staldgange og drivgange.

Rengøringen af disse arealer skal foretages:

- Senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang til arealet dagligt
- Senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene IKKE dagligt har adgang til arealet

Lovgivningen omkring ovenstående findes i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38 (BEK nr. 2256 af 29. december 2020).

Olaf Kjær Kristensen
Landbrugssagsbehandler
Natur og Miljø

Hurup, den 23. juli 2021

2. Vilkår

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Generelle vilkår

- 1) Husdyrbruget skal indrettes og drives som ansøgt i skema nr. 225908 og som beskrevet i Bilag 4 miljøkonsekvensrapport.
- 2) Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt, når godkendelsen tages i brug, dvs. fra meddelelsesdatoen.
- 3) Miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift. Herudover skal driftspersonalet til enhver tid være gjort bekendt med godkendelsens indhold og betingelser.
- 4) Ændringer i ejerforhold og ansvarshavende skal altid meddeles Thisted Kommune inden for en måned.

Husdyrbrugets ophør

- 5) Hvis husdyrbruget ophører med driften, skal det sikres, at der sker en oprydning på ejendommen for at forebygge forurening. Alle staldanlæg skal rengøres, gyllekældre og fortanke skal tømmes, og alt affald skal bortskaffes i henhold til gældende lovgivning.
- 6) Thisted Kommune skal kontaktes ved husdyrbrugets ophør bl.a. med henblik på at aftale hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo eller tankanlæg.

Husdyrbrugets anvendelse af BAT

BAT-niveau

- 7) Se vilkårene under Indretning og drift.

Management og egenkontrol

- 8) Følgende egenkontrollodata skal opbevares på virksomheden i mindst 5 år og skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden:
  - a) Årlige opgørelser af el-, olie og vandforbrug.
  - b) Udbedring af skader på gyllebeholderne.
  - c) Affald
    - Dokumentation for at farligt affald er bortskaffet miljømæssigt forsvarligt.
    - Såfremt tilsynsmyndigheden anmoder herom, skal virksomheden registrere og dokumentere bortskaffelse af øvrigt affald.
  - d) Sikring af jord og grundvand:

- Dato for og resultat af inspektioner samt eventuelt foretagne udbedringer af befæstede eller impermeable belægninger, gulve eller sumpe.

Energiforbrug

- 9) Ved nyanskaffelser af driftsanlæg og -maskiner skal der, i det omfang det ligger inden for en rimelig økonomisk ramme, anvendes den bedst tilgængelige teknologi. Tilsynsmyndigheden kan, på baggrund af tilsyn med Vilkår 8a, kræve, at der foretages et energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer på ejendommen gennemgås. Der udarbejdes en handleplan, med redegørelse for husdyrbrugets anvendelse af mest energibesparende foranstaltninger i produktions- og driftsøjemed, hvis tilsynsmyndigheden vurderer at det er nødvendigt.

Vandforbrug

- 10) Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.

Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

- 11) Husdyrbruget godkendes til et maksimalt produktionsareal med dyretyper, staldsystemer og teknologi samt arealer til gødningsopbevaring som anført i tabellerne herunder:

Stalde og produktioner					
Stald (navn/nr.)*	Dyr	Staldsystem	Teknologi	Effekt af teknologi (reduktion i %)	Produktionsareal (m ²)
Stald 8	Slagtesvin	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Gyllekøling	Ammoniak 26	279
Stald 9	Slagtesvin	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 % / 67%)	Gyllekøling	Ammoniak 26	279
Stald 10	Slagtesvin	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv			406
Stald 12	Slagtesvin	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv			321
Stald 14	Slagtesvin	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv			97
		Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv			90
Stald 15	Slagtesvin	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)			261
Samlet areal					1.733

*For bygningsoversigt med staldnavne, se bilag 1. For plantegning med opmålte produktionsarealer, se bilag 2.

Opbevaringsanlæg			
Anlæg	Teknologi	Effekt af teknologi (reduktion i %)	Gødningsopbevaringsareal (m ²)
Gyllebeholder (3.000 m ³)	Teltoverdæk	Ammoniak 50	728
Gyllebeholder (2.000 m ³)	Teltoverdæk	Ammoniak 50	362
Samlet areal			1.090

Teknologi

Gyllekøling

- 12) Gyllekanaler på minimum 280 m² i stald 8 og 280 m² i stald 9 skal være forsynet med køleslanger, der forbindes med varmepumpe.
- 13) Fra godkendelsens dato: Varmepumpen skal levere en specifik køleeffekt på mindst 37,1 W/m². Ammoniakreduktionen skal være mindst 26 %. Anlægget skal køre hele året, med en samlet driftstid på 8760 timer årligt og en årlig køleydelse på mindst 181.998 kWh.
- 14) Ved brug af en kølepumpe med højere specifik effekt skal der indsendes en redegørelse for dimensioneringen af anlægget efter etablering, herunder en beregning af driftstiden med den valgte køleeffekt, der viser at der opnås en årlig køleydelse på mindst 181.998 kWh.
- 15) Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den årlige køleydelse målt i kWh. Alternativt skal der monteres en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
- 16) Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- 17) Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende inden for en frist på 4 uger.
- 18) Ved udskiftning af varmepumpen skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden, før anlægget tages i drift.

Teltoverdækning af gyllebeholdere

- 19) Husdyrbruget skal etablere fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt på ejendommens to gyllebeholdere med overfladeareal på henholdsvis 728 m² og 362m².
- 20) Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- 21) Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- 22) Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
- 23) Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation.

Gener

Lugt

- 24) Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stalde og fodringsanlæg holdes rene.
- 25) Såfremt der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøvurderingen, kan der meddeles påbud om, at der skal indgives og gennemføres en plan for afhjælpende foranstaltninger.

Støj

- 26) Virksomhedens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride grænseværdierne angivet i tabellen herunder:

Dag	Tidsinterval	Grænseværdi dB(A)	Midlingstid
Hverdage	07.00 - 18.00	55	8 timer
Lørdag	07.00 - 14.00	55	7 timer
Lørdag	14.00 - 18.00	45	4 timer
Søn- og helligdage	07.00 - 18.00	45	8 timer
Aften	18.00 - 22.00	45	1 time
Nat	22.00 - 07.00	40	½ time

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Midlingstiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

- 27) For lavfrekvent støj og infralyd gælder, at driften af virksomheden ikke må medføre, at det A-vægtede lydtrykkniveau (10-160 Hz), LpA,LF og det G-vægtede infralydniveau, LpG overstiger grænseværdierne angivet i tabellen herunder:

Infralyd (LpG) i dB	Anvendelse	Tidsinterval	Lavfrekvent støj (LpA,LF) i dB
85	Boliger, herunder børneinstitutioner og lignende	07.00-18.00	25
85	Boliger, herunder børneinstitutioner og lignende	18.00-07.00	20
85	Kontorer, undervisningslokaler og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	30
90	Øvrige rum i virksomheder	Hele døgnet	35

Grænse for lavfrekvent støj og infralyd [dB re 20 µPa], målt indendørs. Støjgrænserne gælder for ækvivalentniveauet over et tidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst.

28) Virksomheden skal, hvis tilsynsmyndigheden forlanger det, lade foretage støj- og lydmålinger/-beregninger eller vibrationsmålinger til dokumentation for, at det ovenstående vilkår er overholdt.

- A. Tilsynsmyndigheden kan højst forlange målinger eller beregninger 1 gang årligt, hvis den undersøgte grænseværdi er overholdt.
- B. Dokumentation for at grænseværdien er overholdt skal udføres, når virksomhedens emission af støj, lyd eller vibration er maksimal under normale driftsforhold.
- C. Dokumentationen kan være beregninger udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, som er beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993.
- D. Dokumentationen kan være ved måling. Målingerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og nr. 6/1984, og ubestemtheden må ikke overstige 3 dB(A). For lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer skal målingerne udføres i overensstemmelse med anvisningerne i "Orientering fra Miljøstyrelsen: Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i det eksterne miljø" nr. 9 fra 1997.
- E. Beregningerne eller målingerne skal udføres af et laboratorium, der er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømålinger - ekstern støj".
- F. De akkrediterede beregninger eller målinger kan efter forudgående aftale med kommunen udføres som orienterende beregninger eller målinger.
- G. Omkostninger af målingerne eller beregningerne betales af virksomheden.

Et eksemplar af rapporten med dokumentationen for måle- eller beregningsresultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden så snart rapporten foreligger eller senest 2 uger efter virksomheden har modtaget rapporten.

Lys

29) Udendørs belysning skal lyse nedad være forsynet med bevægelsessensor, der sikrer at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen, med mindre der er nødvendig aktivitet på anlægget.

30) Belysning i stalde skal være slukkede mellem kl. 23 og 06, med mindre menneskelig aktivitet er påkrævet i stalden. Dog er natlys tilladt.

Skadedyr

31) Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Skadedyrslaboratoriet.

Forurening

Driftsforstyrrelser og uheld

32) Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Ved uheld, der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal beredskabet straks kontaktes via tlf. 112.

- 33) Der skal altid foreligge en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld. Beredskabsplanen skal indeholde kravene i § 44 i godkendelsesbekendtgørelsen. Beredskabsplanen skal kontrolleres/revideres mindst 1 gang om året, samt når det viser sig nødvendigt. I tilfælde af uheld skal disse noteres særskilt i en logbog. Beredskabsplanen skal kunne forevises ved tilsyn.
- 34) Beredskabsplanens indhold skal være tilgængelig og kendt af husdyrbrugets ansatte og øvrige som arbejder på ejendommen og udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende. Ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft skal personalet have adgang til en udgave af beredskabsplanen på et for dem forståeligt sprog.

Vaskeplads og spildevand

- 35) Eventuel vask af maskiner og redskaber på ejendommen skal foregå på en støbt plads med fast bund, der er uigennemtrængelig for fugt, hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlings- eller gyllebeholder.

Gødningshåndtering

- 36) Husdyrbruget skal til enhver tid råde over en opbevaringskapacitet til flydende gødning på mindst 9 måneder.
- 37) Al håndtering af gylle skal foregå under konstant opsyn. Hvis der forekommer spild, skal det straks opsamles.
- 38) Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderen kan rumme den mængde gylle, der påtænkes udpumpet. Hvis der forekommer spild, skal det straks opsamles.
- 39) Hvis der anvendes fastmonteret pumpe på gyllebeholderen, skal påfyldning af gyllevogn ske på et befæstet areal med opsamling af spild til gyllebeholder. Alternativt skal der anvendes gyllevogn med hydraulisk sugekran med overløb til gyllebeholder.
- 40) Udleveringsramper skal være sikret, så der ikke løber vaskevand eller husdyrgødning ud i det omliggende areal.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

- 41) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og frie for affald. Evt. spild på offentlige veje i forbindelse med landbrugsmæssig drift (jord m.v.) fjernes hurtigst muligt.
- 42) Alt opsamlet spild af brændstof, olie og kemikalier, inkl. opsugningsmateriale, skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.
- 43) I nærheden af diverse opbevaringsfaciliteter til kemiske produkter skal der forefindes et opsugningsmateriale (eks. kattegrus) til opsamling af evt. spild.
- 44) Stoffer og produkter, som er mærket med akut toksicitet eller fare for vandmiljøet må ikke uden en forudgående tilladelse fra Thisted Kommune anvendes i større mængder end det fremgår af vejledningen til de pågældende produkter eller til formål, der ikke er normale på et husdyrbrug.

- 45) Farligt affald skal opbevares i egnede beholdere, der er mærket, så det tydeligt fremgår, hvad beholderen indeholder. Farligt affald skal opbevares under tag og beskyttet mod vejrlig enten på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb eller i egnede tætte opsamlingskar. Oplagspladsen skal være indrettet således, at spild af farligt affald kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, overfladevand eller kloak. Oplagspladser og opsamlingskar skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området.
- 46) Akkumulatorer og batterier skal opbevares i beholdere eller containere, der enten er placeret indendørs eller under halvtag, eller som er lukket med låg. Beholderne og containere skal være tætte og modstandsdygtige over for de væsker, der er anvendt i batterierne eller akkumulatorerne.
- 47) Overjordiske tanke til fyringsolie og motorbrændstof skal sikres mod påkørsel. Aftapning af olieprodukter, herunder motorbrændstof, skal foregå på en fast, tæt bund med kontrolleret afledning af spild til en beholder eller over en tæt spildbakke eller grube. Udendørs spildbakker eller gruber skal tømmes således, at regnvand i bunden maksimalt udgør 10 % af spildbakkens eller grubens volumen.

3. Begrundelse for vilkår

Miljøgodkendelsen er givet på en række vilkår, der samlet har til formål at sikre, at husdyrbruget bliver drevet på en hensigtsmæssig måde og med en minimal risiko for at skade miljøet utilsigtet.

Begrundelse for vilkårene er beskrevet herunder.

Generelle vilkår

Thisted Kommunes vurdering

Der er ansøgt om overgang til stipladsmodellen, uden at der skal foretages ændringer i produktions- og gødningsopbevaringsarealer for slagtesvinene. Miljøgodkendelsen anses derfor som værende taget i brug fra meddelelsesdatoen (vilkår 2). Ved ibrugtagning af § 16 a miljøgodkendelsen bortfalder produktionstilladelsen fra 12. februar 2016.

Ejer og ansvarshavende for driften skal sørge for, at vilkårene overholdes. Det er desuden vigtigt, at Thisted Kommune altid orienteres om ejerskifte eller ændringer i ansvarshavende for driften, for at sikre en god dialog mellem landmanden og kommunen. Der stilles vilkår herom.

Ejer driver desuden Kjelstrupvej 37, men det er ikke teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med Lønnerupvej 3.

Husdyrbrugets ophør

Se beskrivelse i ansøgers Miljøkonsekvensrapport, afsnit C1.

Thisted Kommunes vurdering

Der er stillet vilkår for at sikre, at husdyrbruget efter sit ophør ikke vil give anledning til skade på miljøet.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at undgå forureningsfare ved ophør (§ 36 stk. 1, nr. 12).

Husdyrbruget er omfattet af IE-direktivet, og skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i Jordforureningsloven. For at kommunen kan være orienteret om driftsophøret, stilles der vilkår om at oplyse herom, og for at pålægge driftsherren en dialog med tilsynsmyndigheden om, hvordan anlægget bedst muligt sikres/anvendes efterfølgende.

Basistilstandsrapport

IE-direktivet fastlægger, at der som udgangspunkt er pligt til at udarbejde en basistilstandsrapport (forureningsundersøgelse), når husdyrbruget anvender, fremstiller eller frigiver relevante farlige stoffer.

En husdyrproduktion anvender, fremstiller eller frigiver dog normalt ikke relevante farlige stoffer af en sådan mængde eller af en sådan karakter, at det kan udløse krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport.

Husdyrgødning: Koncentrationen af farlige stoffer i husdyrgødningen er så lille, at gødning ikke kan anses for at være et farligt stof i direktivets forstand. Opbevaring af husdyrgødning kan dermed ikke udløse et krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport.

Andre aktiviteter: Bestemmelsens anvendelsesområde er begrænset til anvendelse, fremstilling eller frigivelse af farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen. Andre aktiviteter, der kan medføre en risiko for jord- eller grundvandsforurening, udløser ikke krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport. En olietank med olie til brug for opvarmning af gårdens bygninger eller

sprøjtegifte, der anvendes i planteproduktionen, udløser således ikke et krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport.

På ovenstående grundlag vurderes det, at husdyrbruget ikke er omfattet af reglerne om krav om udarbejdelse af basistilstandsrapport. Der stilles vilkår om begrænsning af anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget.

Husdyrbrugets anvendelse af BAT

Se beskrivelse i ansøgers Miljøkonsekvensrapport, afsnit C2.

Thisted Kommunes vurdering

For at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold, er det væsentligt at foretage en vurdering af anvendelsen af ressourcer og emission af forurenende stoffer fra produktionen.

Et af husdyrbruglovens hovedformål er, at det særligt skal tilsigtes at fremme anvendelsen af den bedst tilgængelige teknik (BAT), herunder renere teknologi således, at ressourceforbruget og tabene af forurenende stoffer til omgivelserne bliver mindst mulig. BAT er således et bredt begreb, der for husdyrbrug omfatter alle anvendte teknikker og miljøteknologier til nedbringelse af forurening.

BAT ammoniak

Ved fastlæggelse af BAT-niveauet for ammoniak anvendes beregningerne i husdyrgodkendelse.dk. BAT-kravet beregnes ud fra EU's BAT-konklusion fra 21. februar 2017, som det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte hvilke virkemidler, der tages i anvendelse for at opfylde BAT-emissionsgrænseværdien.

Hvorvidt virksomheden lever op til kravet om anvendelse af BAT beror på en helhedsvurdering under hensyntagen til proportionalitetsprincippet. Der skal således være en miljøeffekt af investeringen, der står i forhold til omkostningerne, for at anvendelsen af den miljøforbedrende teknik kan defineres som værende BAT, ligesom der skal tages hensyn til teknikkernes tekniske og praktiske egnethed som virkemiddel til nedbringelse af forurening. Endelig skal der ved vurderingen af, hvad der i det konkrete tilfælde er BAT, tages hensyn til industrisektorens økonomiske muligheder.

BAT-krav stilles for emissionen fra staldene, men ansøger kan inddrage emissionen fra lagre, hvis det ønskes. Som det ses i tabellen i MKR, bliver det vejledende BAT-krav overholdt.

Der er anvendt staldtyperne, gyllekøling i stald 8 og 9 samt teltoverdækning af begge gyllebeholdere som virkemiddel til at opfylde BAT-kravet, og disse stilles som vilkår under Indretning og drift.

Den faktiske ammoniakreduktion går ud over det, som forlanges pga. BAT-reglerne, fordi ejendommen ligger tæt på Kategori 1-natur. For at opfylde kravet om max ammoniakdeposition på Kategori 1-naturen er det nødvendigt med yderligere virkemidler, og BAT-kravet overholdes med en ekstra reduktion på 552 kg N/år.

Øvrige BAT-krav

IE-husdyrbrug skal desuden redegøre for anvendelsen af bedste tilgængelige teknik indenfor emnerne management, energi, vand og råvarer som foder (godkendelsesbekendtgørelsen bilag 1 punkt C).

BAT-redegørelsen indgår i ansøgers miljøkonsekvensrapport som påkrævet for et IE-husdyrbrug. Thisted Kommune vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet lever op til kommunens BAT niveau for en ejendom af pågældende størrelse.

Der gøres desuden opmærksom på BAT-reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 42 - 51. Der står en liste over reglerne i denne godkendelses kapitel 1: Orientering om generelle regler. Kravene skal opfyldes fra datoen for denne § 16 a IE-miljøgodkendelse.

Der stilles vilkår om årlige opgørelser og om minimering af el-, olie – og vandforbruget.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at minimere vandforbruget (§ 36 stk. 1, nr. 9).

Husdyrbrugets anlæg

Placering

Se beskrivelse i ansøgers Miljøkonsekvensrapport, afsnit B4.

Thisted Kommunes vurdering

Landskabsmæssigt jf. Kommuneplan 2017-29 ligger ejendommen i landzone et område, som er udpeget til Særligt værdifuldt landbrugsareal og i Kystnærhedszonen. Naturmæssigt jf. Kommuneplan 2017-29 ligger ejendommen i område Økologiske forbindelser, Naturbeskyttelsesområde og Natura 2000 habitatområde.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Thisted Kommunes vurdering

Der skal ikke opføres ny bebyggelse ud over etablering af teltoverdækning på begge gyllebeholdere. Teltoverdækningen har til formål at reducere ammoniakfordampningen, så den kommer ned på beskyttelsesniveauet for den nærliggende habitatnatur og vurderes dermed at være erhvervsmæssigt nødvendig for den fortsatte drift af landbrugsejendommen.

Kommuneplanen

Thisted Kommunes vurdering

Ejendommen ligger i et område, som er udpeget til Særligt værdifuldt landbrugsareal i Kommuneplanen 2017-29, hvilket medfører at eventuelle nye bygninger skal være i overensstemmelse med Retningslinje 2.1.8.

Jf. Kommuneplan 2017-29 ligger ejendommen i område Økologiske forbindelser, Naturbeskyttelsesområde og Natura 2000 habitatområde, hvilket medfører at projektet skal være i overensstemmelse med Retningslinje 2.2.1 og 2.2.2.

Det relevante afsnit i Retningslinje 2.1.8:

H) *Udvidelser af eksisterende landbrugsbedrifter skal i videst mulig omfang ske i tilknytning til de eksisterende bygninger. Nye bygninger til landbrugsformål kan opføres uden tilknytning til den eksisterende bebyggelse på den pågældende ejendom, hvis væsentlige miljøhensyn tilsiger det, og hvis væsentlige beskyttelsesinteresser ikke tilsidesættes.*

Det relevante afsnit i Retningslinje 2.2.1:

B) *For de særlige værdifulde naturområder gælder, at der ikke kan tillades indgreb, der tilsidesætter beskyttelseshensynene i områderne. Beskyttelseshensynene kan kun tilsidesættes i det omfang særlige samfundsmæssige eller planlægningsmæssige hensyn taler for det, eller hvis det sker i forbindelse med projekter, der har til formål at forbedre naturtilstanden i et større område eller forbedre offentlighedens adgang.*

Det relevante afsnit i Retningslinje 2.2.2:

e) *I og udenfor Natura 2000-områder må der ikke planlægges eller tillades byggeri, anlæg eller aktiviteter, som kan indebære en forringelse af naturtyper eller leveforhold for arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.*

Teltoverdækningen på gyllebeholderne bliver ca. 4 m høj i midten og vurderes at ville blive synlig set fra naboer mod nord, fra vest af trafikerende på Lønnerup Fjord Vej og i mindre omfang fra naboer syd for ejendommen. Staldbygningerne afskærmer teltoverdækningen fra direkte indkig fra øst. Det vurderes dog, at indkig til den samlede ejendom med nyetableret teltoverdækning af gyllebeholderne ikke vil opleves som væsentligt anderledes end hidtil. Teltoverdækningen af gyllebeholderne vurderes dermed ikke at medføre væsentlige påvirkninger af de landskabelige værdier.

Etablering af teltoverdækning på gyllebeholderne har til formål at reducere ammoniakdepositionen på nærliggende habitat natur og vurderes dermed ikke at tilsidesætte beskyttelseshensyn i værdifulde naturområder eller medføre forringelse af udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området (se Bilag 3). Tværtimod bliver ammoniakdepositionen på habitatnaturen nedsat i forhold til nudriften; som et samlet resultat af både teltoverdækning og gyllekøling.

Samlet set anses det ansøgte projekt som værende i overensstemmelse med kommuneplanen og dens retningslinjer.

Naturbeskyttelsesloven

Thisted Kommunes vurdering

Der er ikke konflikt i forhold til bygge- og beskyttelseslinjer.

Idet der ikke er tale om at bygge nye anlæg er det ikke relevant at behandle bygge- og beskyttelseslinjer yderligere.

Generelle afstandskrav

Se beskrivelse i ansøgers Miljøkonsekvensrapport, afsnit B4.

Thisted Kommunes vurdering

De generelle afstandskrav i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 gælder for etablering, udvidelse og ændring som medfører forøget forurening. Der bygges ikke nyt, og der ændres ikke til forøget forurening, så der er ikke afstandskrav at overholde på nuværende tidspunkt.

Indretning og drift

Se beskrivelse i ansøgers Miljøkonsekvensrapport, afsnit B1.

Thisted Kommunes vurdering

Produktionsarealet er angivet som nettoarealer, og der er vedlagt skitse-tegninger over staldenes indretning (se Bilag 2).

Der er stillet vilkår for at fastholde ansøger på de produktionsarealer og øvrige oplysninger, der ligger til grund for Kommunens miljøgodkendelse. Dette skal bidrage til at sikre, at BAT-kravet til ammoniakemission overholdes (se også afsnittet "Husdyrbrugets anvendelse af BAT" ovenfor), samt at lugtemissionen fra husdyrbruget ikke overskrider det niveau, der er givet tilladelse til i denne miljøgodkendelse (se også afsnittet "Lugt" nedenfor).

Der er tale om et "IE-brug", da der er ansøgt om en produktion, hvor antallet af stipladser til slagtesvin er over 2.000.

For at overholde BAT-kravet om maksimal emission af ammoniak (NH₃) har ansøger valgt at etablere virkemidlerne gyllekøling og teltoverdækning.

Gyllekøling

Ansøger har valgt gyllekøling i stald 8 og 9, hver med 280 m² gyllekanaler, i alt 560 m² gyllekanaler. Ammoniakreduktionen er projekteret til 26 % og en køleeffekt på 37,1 W/m². Driftstid er 8760 timer om året.

Gyllekøling i staldsystemer med rørudslusning er godkendt på Teknologilisten. Reduktion i ammoniak op til 30 % beregnes efter formlen: $0,85x - 0,004x^2$ ($x=W/m^2$), hvilket giver en reduktionseffekt på 26 %. Dermed er det i orden med en projektering på 26 %.

Den årlige køleydelse skal fra godkendelsens dato være:

$560 \text{ m}^2 \times 37,1 \text{ W/m}^2 \times 8760 \text{ timer} = 181.998 \text{ kWh}$ (afrundet).

Der stilles vilkår iht. Teknologilisten om en ammoniakreduktionseffekt på 26 % og at der skal være etableret gyllekøling med køleslanger, der skal være forbundet med en varmepumpe, i de 560 m^2 gyllekanaler i stald 8 og 9. Ansøger kan vælge, om der skal dokumenteres den årlige køleydelse eller det årlige antal driftstimer.

Teltoverdækning

Husdyrbruget skal etablere fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt på ejendommens to gyllebeholdere med overfladeareal på henholdsvis 728 m^2 og 362 m^2 som virkemiddel til at overholde ammoniakkravet. Der stilles derfor vilkår om håndtering af teltet iht. Teknologilistens forslag.

Herved opfyldes husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen krav om, at IE-brug skal have vilkår om relevante tekniske foranstaltninger (§ 36 stk. 1, nr. 10).

Gener

Lugt

Se beskrivelse i ansøgers Miljøkonsekvensrapport, afsnit B6.

Thisted Kommunes vurdering

Lugtberegningerne viser, at afstandskravene i godkendelsesbekendtgørelsen overholdes for såvel nærmeste nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse. Da alle lugtgeneafstande er overholdt, vurderes det, at der med det ansøgte projekt ikke vil opstå væsentlige lugtgener fra husdyrbruget.

Boliger på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet. Det vil sige, at de ikke indgår i vurderingen af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande.

De vejledende geneafstande bygger på en forudsætning om "god staldhygiejne". Minimering af lugtgener fra stalde er således erfaringsmæssigt meget afhængigt af god staldhygiejne, hvorfor der stilles vilkår herom.

Der stilles desuden vilkår om at driften ikke må give anledning til væsentlige lugtgener, samt at Kommunen har mulighed for på et senere tidspunkt at påbyde lugtreducerende tiltag, hvis Kommunen vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end de, der ligger til grund for ovennævnte vurdering.

Støj

Se beskrivelse i ansøgers Miljøkonsekvensrapport, afsnit B7.

Thisted Kommunes vurdering

For også fremadrettet at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener, stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning samt til lavfrekvent støj og infralyd.

Der er fastsat vilkår om støjgrænser svarende til områdetype 3 i henhold til Miljøstyrelsens vejledning (5/1984) om Ekstern støj fra virksomheder. Områdetype 3 er "blandet bolig og erhverv samt landbrugsdrift".

Ved klage over støj og hvis tilsynsmyndigheden finder, at klagen er velbegrunder, skal overholdelse af støjgrænserne dokumenteres. Dokumentation skal ske i form af støjmåling eller beregning udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledninger.

Transport

Se beskrivelse i ansøgers Miljøkonsekvensrapport, afsnit B7.

Thisted Kommunes vurdering

Der forventes ikke at overgangen til stiplads-modellen i de eksisterende stalde vil medføre en væsentlig stigning i antallet af transportere, selvom det giver mulighed for at producere slagtesvin i forskelligt vægtinterval og dermed også flere eller færre antal producerede slagtesvin end hidtil. De fleste af transporterne vurderes fortsat at være med foder, dyr og husdyrgødning.

Der er en ind- og udkørsel til ejendommens produktionsanlæg fra Lønnerupvej. Indkørslen ligger ikke tæt på andre beboelser. Interne transportveje ligger ikke direkte op ad naboejendomme. Indkørselsvejen og interne transportere vurderes således ikke at give anledning til gener for omkringboende, og der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

Lys

Se beskrivelse i ansøgers Miljøkonsekvensrapport, afsnit B7 og C2.

Thisted Kommunes vurdering

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige lysgener, stilles der vilkår til belysning i og omkring anlægget.

Skadedyr

Se beskrivelse i ansøgers Miljøkonsekvensrapport, afsnit B7.

Thisted Kommunes vurdering

For at kunne sikre naboer, stilles der vilkår om at bekæmpe fluer i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Skadedyrlaboratoriet, se fx <https://dcapub.au.dk/index.asp>

Forurening

Driftsforstyrrelser og uheld

Se beskrivelse i ansøgers Miljøkonsekvensrapport, afsnit B7, E.1-c og F8.

Thisted Kommunes vurdering

Der stilles vilkår om, at spild af forurenende stoffer skal forebygges.

Der stilles desuden vilkår om at beredskabsplanen skal opdateres mindst en gang om året, være tilgængelig og kendt af de ansatte, samt ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft oversættes til et for dem forståeligt sprog.

Vilkårene er stillet for at sikre, at de ansatte på husdyrbruget kan reagere hensigtsmæssigt på en situation, hvor der kan ske skade på miljøet.

Indholdet af beredskabsplanen er fastlagt i godkendelsesbekendtgørelsens § 44.

Vaskeplads og spildevand

Se beskrivelse i ansøgers Miljøkonsekvensrapport, afsnit B8.

Thisted Kommunes vurdering

Ved vask af maskiner og redskaber kan der opstå jord- og/eller grundvandsforurening med blandt andet olie og sprøjtemidler, hvis vasken foregår på bar jord eller grus eller udledes til bar jord, grusbelagte arealer, vandløb, dræn eller søer.

Ifølge tilsynsrapporten fra 2016 foregår vask af maskiner mv. på vaskepladsen på Kjelstrupvej 37.

Der stilles derfor vilkår om, at eventuel vask af maskiner og redskaber på ejendommen skal foregå på en støbt plads med en fast bund, der er uigennemtrængelig for fugt, og hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlings- eller gyllebeholder.

Det er desuden et krav for IE-husdyrbrug, at spildevandsmængden skal reduceres mest muligt.

Eventuel påfyldning og vask af sprøjteudstyr til pesticider skal følge reglerne i Vaskepladsbekendtgørelsen nr. 1401/2018.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at reducere mængden af spildevand (§ 36 stk. 1, nr. 8).

Gødningshåndtering

Se beskrivelse i ansøgers Miljøkonsekvensrapport, afsnit B1 og B8.

Thisted Kommunes vurdering

Den største risiko for uheld vurderes at kunne ske i forbindelse med opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning, enten ved sprængning af beholder eller uheld i forbindelse med håndtering af gylle. Endvidere kan der ske uheld ved pumpning af gylle fra staldanlæg til fortank. Der er derfor stillet vilkår til håndtering af gylle for at minimere risikoen for uheld samt minimere gyllespild på jorden, såfremt uheld alligevel opstår.

Ifølge § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler.

Der stilles vilkår herom for sikre, at opbevaring og anvendelse af gødningen kan ske på en planlagt og hensigtsmæssig måde.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til m² produktionsareal. Denne § 16 miljøgodkendelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år. Der er på ejendommen to gyllebeholdere på 2.000 m³ og 3.000 m³. Ved en produktion på 10.000 slagtesvin om året og ca. 5.500 m³ produceret gylle vil det medføre en opbevaringskapacitet på cirka 11 måneder.

Thisted Kommune vurderer, at det fremover kan beregnes i forbindelse med tilsyn og ud fra gødningsregnskabet's opgørelser, om vilkåret bliver overholdt. Hvis der foretages ændringer, som har indflydelse på opbevaringskapaciteten, skal der indsendes oplysninger herom (§ 12 i husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Påfyldning af gyllevogn skal ske på befæstet areal eller med sugekran monteret på traktor af hensyn til jord og grundvand, og der er stillet vilkår herom.

Udleveringsramper og flydende handelsgødning er også punkter, hvorfra der kan ske forurening, og der er stillet vilkår herom.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

Se beskrivelse i ansøgers Miljøkonsekvensrapport, afsnit B7 og B8.

Thisted Kommunes vurdering

Ansøger skal til enhver tid efterleve reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr (se BEK nr. 558 af 1. juni 2011), samt håndtere og bortskaffe affald, herunder farligt affald, i overensstemmelse med kommunens regulativer.

For at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod forurening, stilles der vilkår til opbevaring af affald, farligt affald, olie og kemikalier, håndtering af evt. spild af olie og kemikalier, anvendelse af kemikalier mærket med akut toksicitet samt opstilling af tanke til fyringsolie og motorbrændstof.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at begrænse frigivelse af farlige stoffer (§ 36 stk. 1, nr. 13).

Natur

Se beskrivelse i ansøgers Miljøkonsekvensrapport, afsnit B5 og E.1-b.

Thisted Kommunes vurdering

Beskyttelsesniveau ved ammoniakfølsomme naturområder:

Totaldepositionen er den ammoniakdeposition, som stammer fra husdyrbrugets stalde og lagre - både fra den eksisterende og den ansøgte drift. Merdepositionen er den ekstra ammoniakdeposition, som det ansøgte projekt forårsager. Merdepositionen skal beregnes ud fra alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden 2013 (8-års driften og nudriften).

Beskyttelsesniveau for ammoniakdeposition til forskellige naturkategorier (godkendelsesbekendtgørelsen).

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. §7 stk. 1, nr. 1 i Loven Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden <ul style="list-style-type: none"> 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug
Kategori 2. §7 stk. 1, nr. 2 i Loven. Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, udenfor Natura 2000.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove.	Ved merdeposition på over 1,0 kg N/ha/år: Ud fra en konkret vurdering stilles evt. krav om en maksimal belastning

Kategori 1-natur

Det nærmeste kategori 1 område er et langt smalt habitat kalkoverdrev og også §3 overdrev i Natura 2000 habitatområdet, Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg. Det ligger 300-440 m vest for ejendommens anlæg og med en afstand fra anlægget til det nordlige og sydlige af overdrevet på ca. 790 m og ca. 1.000 m. Der er beregnet ammoniakdeposition til 7 punkter i overdrevet.

Beregning af totalammoniakdepositionen viser 0,7 kg N/ha/år i tre punkter, i den del af overdrevet, der ligger tættest på ejendommen. Dette lever dermed op til kravet om maksimalt 0,7 kg N/ha/år og der er ikke kumulation fra andre ejendomme til de tættest beliggende beregningspunkter.

Beregning af totalammoniakdepositionen til to sydlige punkter i overdrevet viser 0,5 og 0,1 kg N/ha/år, hvilket lever op til kravet. Der er ikke kumulation fra andre ejendomme til de sydligt beliggende beregningspunkter.

I forbindelse med forhåndsdialog har Thisted Kommune vurderet, at ammoniakdepositionen fra det nærliggende husdyrbrug på Havlandsvej 4 er under 1500 kg N/ha/år. Havlandsvej 4 ligger i en afstand af 400-500 m fra den nordlige af kategori 1 overdrevet.

Der er beregnet til to nordlige punkter i overdrevet. Det nordligste er med kumulation fra husdyrbruget på Havlandsvej 4. Beregning af totalammoniakdepositionen til det sydlige punkt uden kumulation viser 0,4 kg NH₃-N/ha/år og til det nordligste punkt med kumulation viser beregningen 0,1 kg N/ha/år, hvilket lever op til kravet.

Nord for kategori 1 overdrevet ligger der et husdyrbrug på Kløv Mølle Vej 13, der har tilladelse til at producere 7.480 slagtesvin i standard vægtinterval. Dermed vurderer Thisted Kommune at emissionen er under 5.000 kg N men over 1.500 kg N. Thisted Kommune har indsat et naturpunkt "overdrev 8" i overdrevet, hvor der er 970 m til staldmidten på Kløv Møllevej 13. Idet emissionen fra Kløv Mølle Vej 13 er over 1.500 kg N, så er der kumulation. Beregning af totalammoniakdepositionen til punktet viser 0,4 kg N/ha/år, hvilket lever op til kravet om maksimalt 0,4 kg N/ha/år med kumulation ved 1 husdyrbrug.

Samlet set, vurderes det, at det ansøgte ikke vil påvirke området's dyre- og planteliv.

Kategori 2-natur

Det nærmeste kategori 2 område er et overdrev ca. 2 km nordvest for ejendommen, hvor totalammoniakdepositionen er 0,0 kg NH₃-N, og det vurderes, at det ansøgte ikke vil påvirke området's dyre- og planteliv.

Kategori 3-natur

Det nærmeste kategori 3 område er et overdrev, der ligger ca. 900 m nordvest for ejendommen. Generelt kan merdeposition i forhold til nudrift på over 1,0 kg NH₃-N /ha/ år medføre tilstandsændring på naturtyper, hvis de er særligt følsomme. Merdepositionen fra projektet er imidlertid på 0,0 kg NH₃-N /ha/år. Thisted Kommune vurderer, at projektet ikke vil påvirke naturkvaliteten i området.

Øvrig § 3 natur

Der ligger § 3 registreret sø og eng ca. 800 m vest for ejendommen. Projektet medfører en merdeposition på 0,0 kg NH₃-N /ha/ år i forhold til nudriften. Thisted Kommune vurderer, at området med sø og eng ikke vil ændre naturtilstand som følge af projektet.

Miljøgodkendelsen medfører derfor ikke behov for dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Natura 2000-områder

Ved sagsbehandling af et ansøgt projekt skal kommunen desuden foretage en vurdering efter habitatbekendtgørelsen (nr. 1595 af 06.12.2018): *§ 6. Før der træffes afgørelse i medfør af de bestemmelser, der er nævnt i § 7, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.*

Ejendommen ligger i Natura 2000 habitatområdet, Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg. Udpegningsgrundlaget er en række naturtyper og arter, bl.a. odder og kalkoverdrev, se bilag 3. Da de nærliggende arealer op til ejendommen er dyrkede marker og da ammoniakdepositionen på det nærliggende kategori 1 overdrev ikke overskrider 0,7 kg N og dermed ikke overskrider grænseværdien for væsentlig påvirkning af naturen, vurderes det, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter kan påvirke det internationale naturbeskyttelsesområde væsentligt.

Bilag IV arter

I henhold til § 10 i Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter. Disse arter fremgår af habitatdirektivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. Thisted Kommune har konkret vurderet det ansøgte projekt i forhold til, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde som følge af det ansøgte.

Flere dyrearter omfattet af bilag IV kan have yngle- og rasteområde på eller omkring den ansøgte ejendom, se ansøgers Miljøkonsekvensrapport afsnit B5. Ifølge naturdata på Miljøportalen er der fundet odder ca. 1,5 km sydvest for ejendommen ved Storå.

Projektet indebærer ikke en øget ammoniakdeposition på fundstedet ved Storå, så Thisted Kommune vurderer, at projektet ikke vil forårsage tilstandsændring, og yngle- og rasteområder for bilag IV-arter vil ikke blive beskadiget eller ødelagt.

Egenkontrol

Se beskrivelse i ansøgers Miljøkonsekvensrapport, afsnit B7 og C2.

Thisted Kommunes vurdering

Der er stillet vilkår til egenkontrol (i vilkårsafsnittet om BAT) for at sikre, at tilsynsmyndigheden til enhver tid kan kontrollere, at husdyrbruget overholder krav til opbevaring af gylle, bortskaffelse af affald samt sikring af jord- og grundvand.

Der er desuden vilkår med dokumentationskrav i afsnittene med teknologiske virkemidler.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at overvåge foranstaltningerne (§ 36 stk. 1, nr. 11).

Alternativer

Se beskrivelse i ansøgers Miljøkonsekvensrapport, afsnit E.1-d.

Thisted Kommunes vurdering

Der er søgt om godkendelse af eksisterende stalde og produktionsarealer. 0-alternativet vil være at fortsætte produktionen uden at overgå til det nye godkendelsessystem med godkendelse af m² produktionsarealer frem for antal dyr inden for et vægtinterval. Dette vil give en ringere fleksibilitet i produktionen, hvor dyrenes antal og afgangsvægt nu er låst, og foreneligt med hurtig omstilling til andre svine kategorier.

4. Offentliggørelse

Foroffentlighed

Denne godkendelse har været i 2 ugers foroffentlighed fra den 16. marts 2021.

I foroffentlighedsperioden er der ikke indkommet bemærkninger.

Nabo-/partshøring

Kommunens forslag til miljøgodkendelsen har været sendt i to ugers høring hos ansøger og ansøgers konsulent.

Udkast til godkendelsen er efterfølgende sendt i 30 dages høring hos nedenstående naboer og berørte parter samt personer, der har anmodet om at modtage udkastet. Høringsberettigede naboer er fundet ud fra en beregning af lugtkonsekvensradius fra ejendommen. Konsekvensradius er beregnet til 684 meter. Følgende er hørt:

- Erik Hvelplund, (ansøger)
- Jakob Altenborg, Miljø & Natur Landbrugsrådgivning (ansøgers konsulent)
- Ejere og beboere inden for en radius af 684 meter fra det ansøgte anlæg.
- Matrikulære naboer til anlægget

Indkomne høringssvar

Der er ikke indkommet høringssvar i høringsperioden.

Offentliggørelse

Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af miljøgodkendelsen:

- Erik Hvelplund, Lønnerupvej 3 (ansøger)
- Jakob Altenborg, Miljø & Natur Landbrugsrådgivning (ansøgers konsulent)
- Dnthy-sager@dn.dk - Danmarks Naturfredningsforening samt lokale afdeling
- husdyr@ecocouncil.dk - Det Økologiske Råd
- natur@dof.dk - Dansk Ornitologisk Forening
- thisted@dof.dk - DOF Nordvestjylland
- fr@friluftsraadet.dk - Friluftsrådet

Annoncering

Godkendelsen offentliggøres den 23. juli 2021 på Thisted Kommunes hjemmeside, thisted.dk. Senest fire måneder efter afgørelsen er truffet vil godkendelsen blive gjort offentlig tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside for Digital MiljøAdministration dma.mst.dk.

5. Klagevejledning

Denne afgørelse er truffet efter husdyrbruglovens § 16 a og kan ifølge lovens § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du skal klage via Klageportalen, som du finder via linket <https://kpo.naevneneshus.dk>, hvor du logger på med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Thisted Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentligt annonceret, regnes klagefristen dog altid fra dette tidspunkt. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klagefristen udløber den 20. august 2021.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Thisted Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyrets størrelse differentieres, alt efter om klager er en borger eller en virksomhed/organisation. Gebyrsatsen er fra 1. februar 2017 på 900 kr for privatpersoner, mens virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i klagen.

Klageberettigede er ansøger, grundejer, myndigheder samt landsdækkende eller lokale organisationer med klageret efter loven, samt enhver med en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

En klage over afgørelsen har jf. husdyrbruglovens § 81 stk. 1 ikke opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Bestemmelsen indebærer ingen begrænsninger i klagenævnets adgang til at ændre eller ophæve afgørelsen, jf. husdyrbruglovens § 81, stk. 2. Hvis ansøger igangsætter projektet, før klagesagen er afgjort, sker det således for eget ansvar.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ifølge husdyrbruglovens § 90 ske inden 6 måneder fra afgørelsens meddelelse.

6. Retsbeskyttelse

Miljøgodkendelsen er gældende fra tidspunktet for offentliggørelse af den endelige miljøgodkendelse.

Miljøgodkendelsen bliver omfattet af reglerne for revurdering efter Husdyrbrugloven.

Miljøgodkendelsen medfører, at husdyrbruget bliver omfattet af husdyrbruglovens kontinuitetsbestemmelser, efter at godkendelsen er konstateret udnyttet.

Bilag

Bilag 1. Oversigtskort over ejendommens bygninger

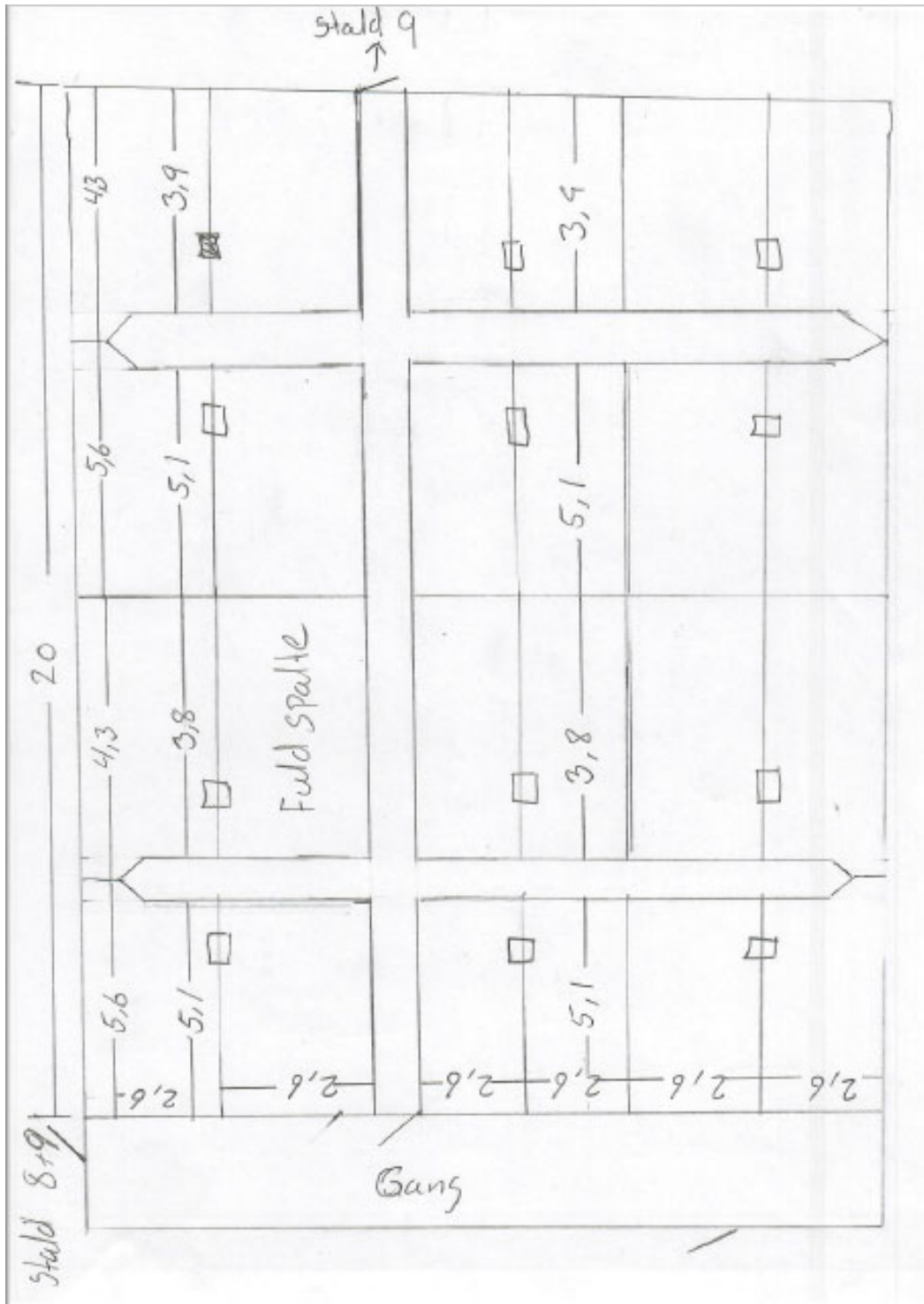

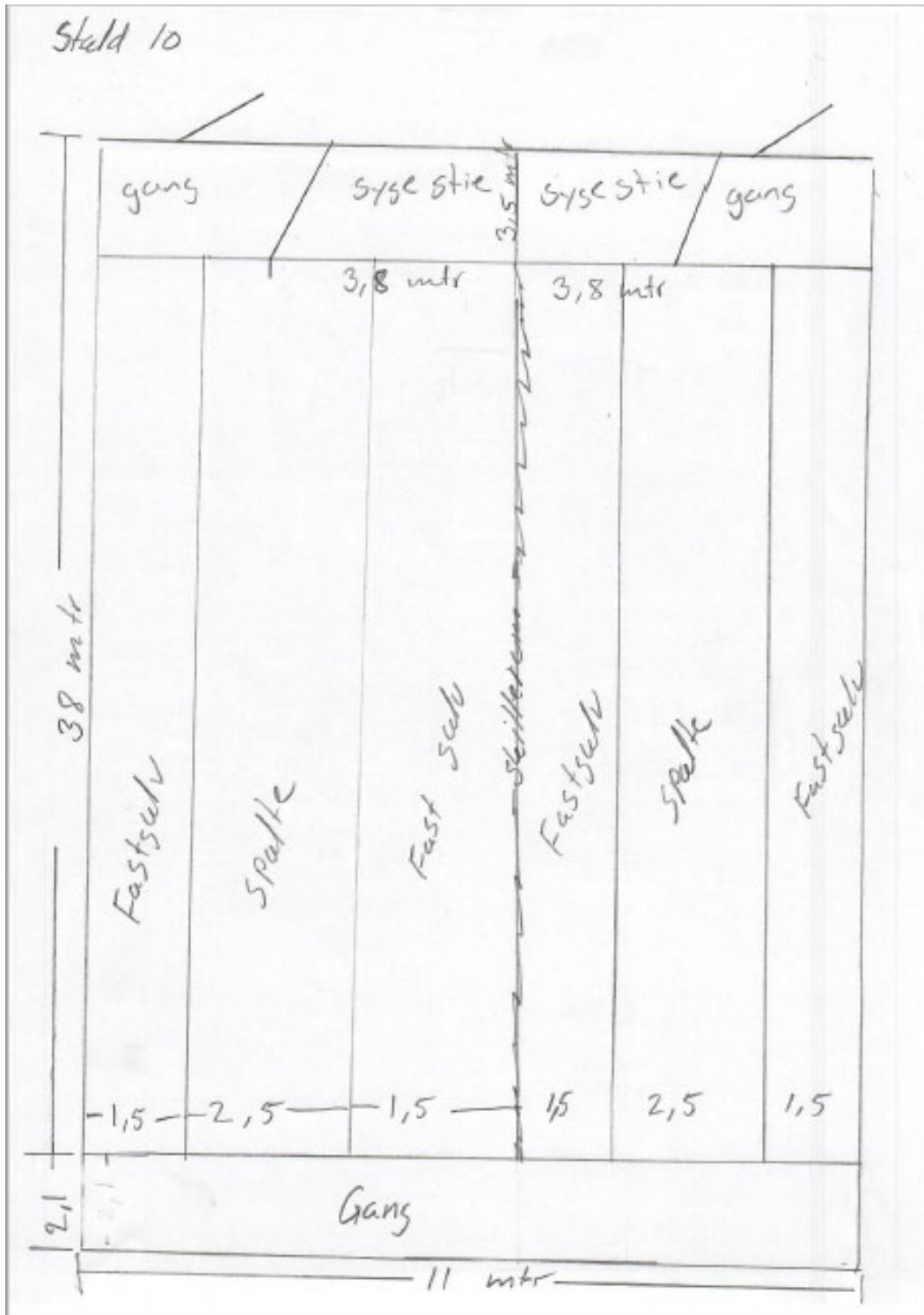
Bilag 2. Plantegning med produktionsarealer

Stald 8 og 9

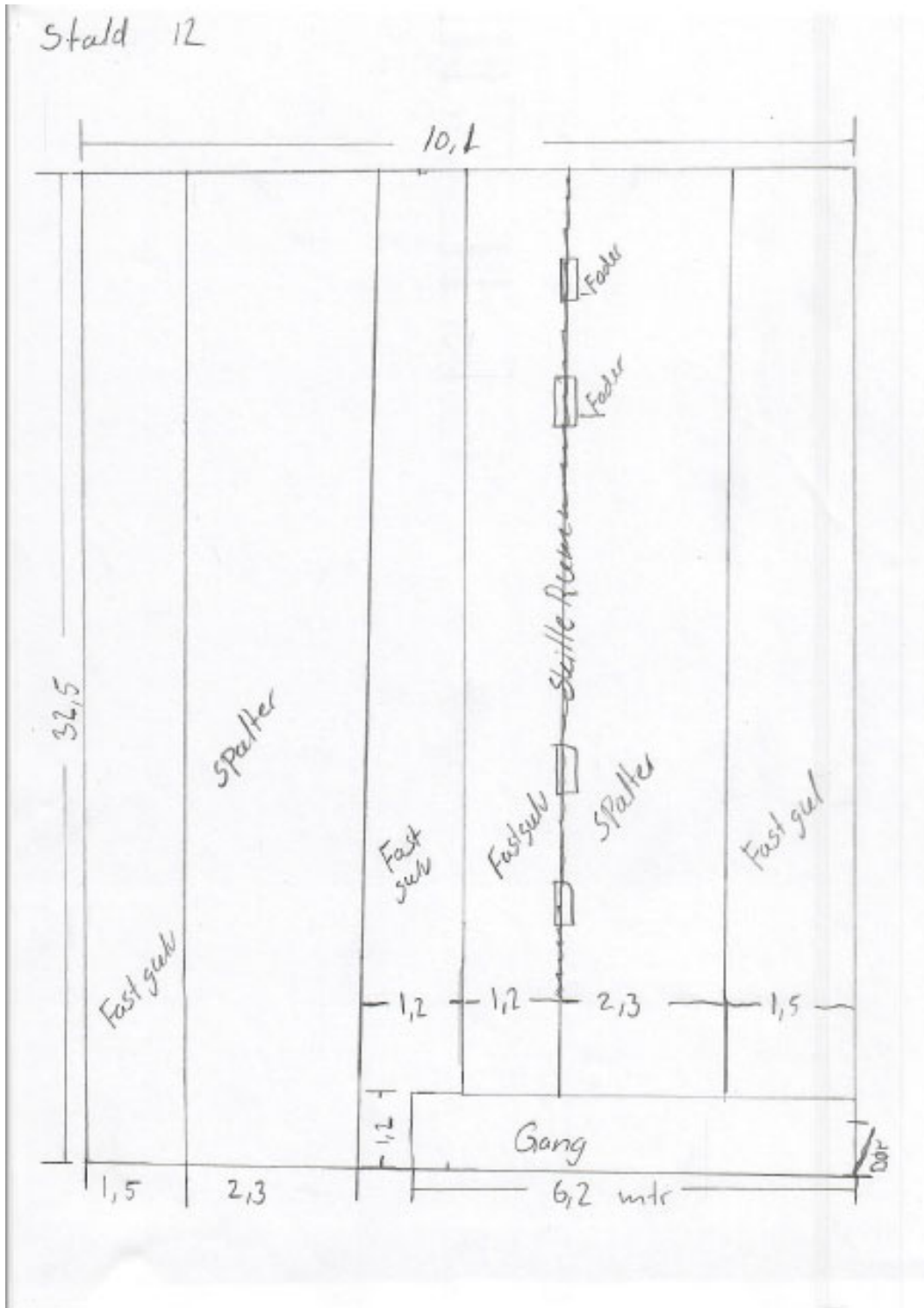

Stald 10

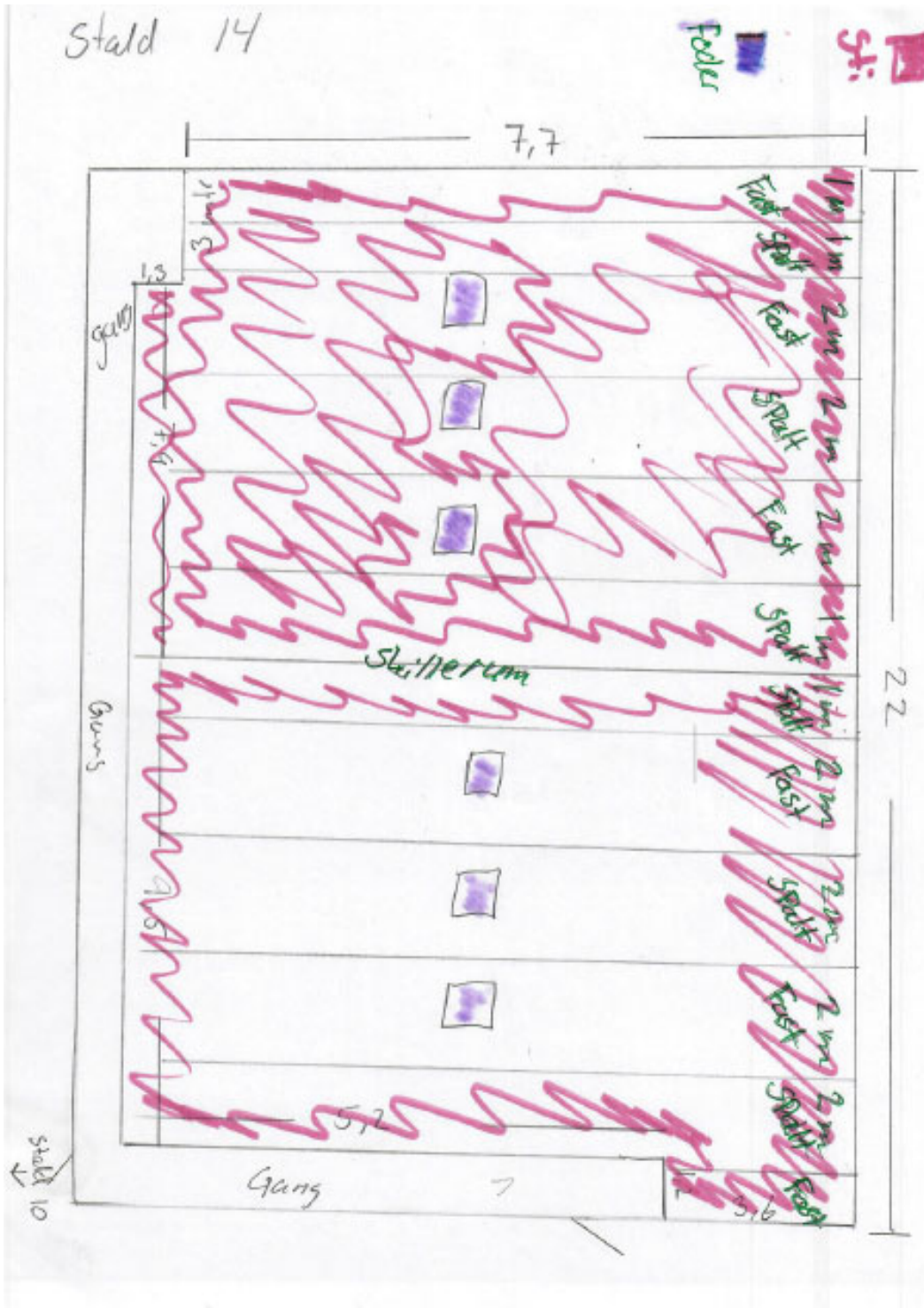

Stald 12

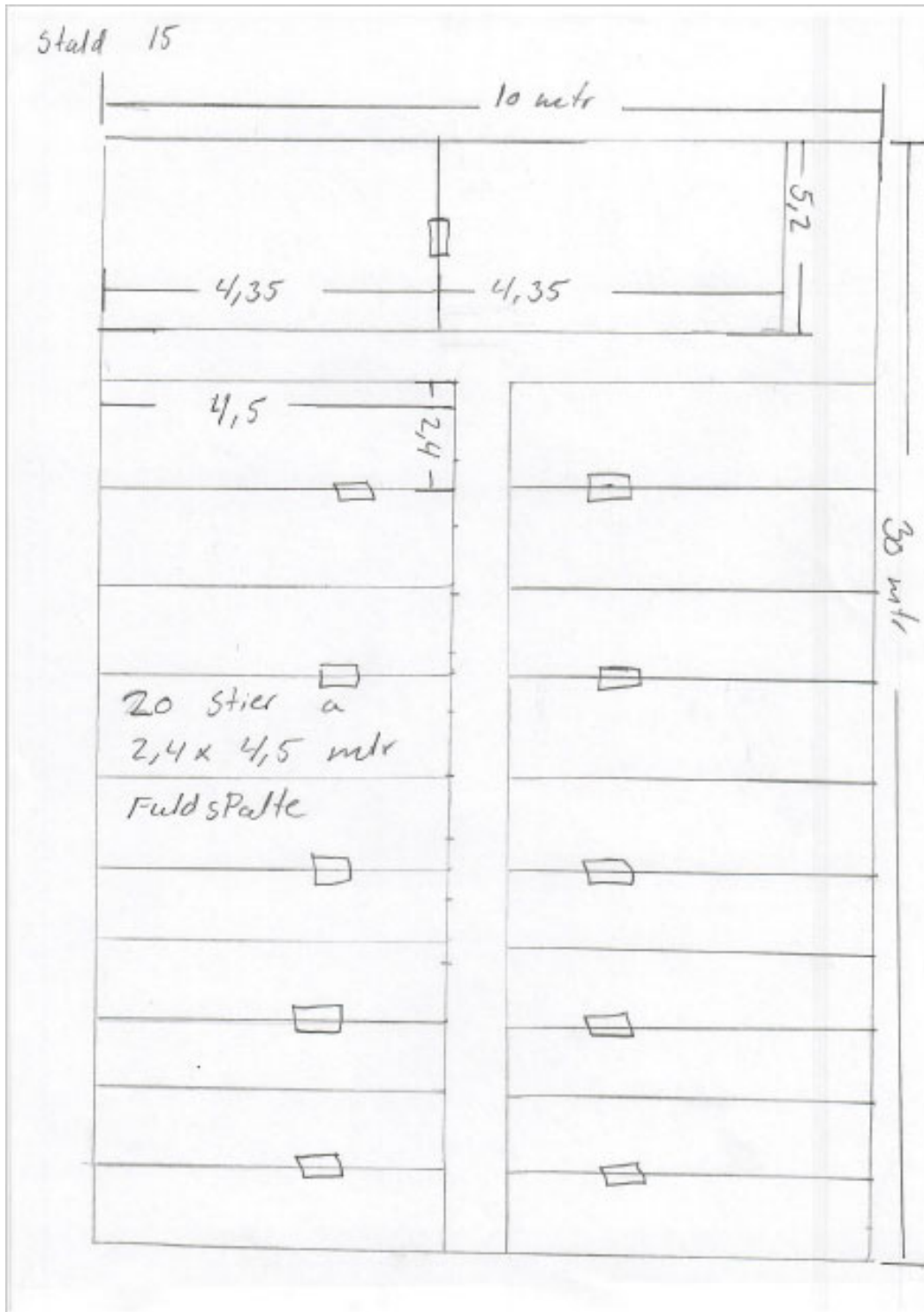
Stald 14

Stald 15

Kommunens vurdering:

Det vurderes, at det ansøgte produktionsareal svarer til det nuværende produktionsareal i nudriften.

Bilag 3. Udpegningsgrundlaget

Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg

Natura 2000-område nr. 16

Habitatområde H16

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 16		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Grå/grøn klit (2130)
	Klithede* (2140)	Havtornklit (2160)
	Grårisklit (2170)	Klitlavning (2190)
	Søbred med smårter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Stilkege-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	Damflagermus (1318)
	Odder (1355)	Spættet sæl (1365)

Naturtyper, fugle og andre arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Ved fuglearter: "T" = trækfugl, "Y" = ynglefugl.

Udpegningsgrundlag for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Bilag 4. Miljøkonsekvensrapport og miljøansøgning

Miljøansøgningen indeholder de oplysninger, ansøger og dennes konsulent har afgivet i forbindelse med ansøgningen iht. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt A , B og C.

Miljøkonsekvensrapporten indeholder de oplysninger, ansøger og dennes konsulent har afgivet i forbindelse med ansøgningen iht. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt E og F. Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre.

Kommunens samlede vurdering er baseret på disse oplysninger, samt ansøgningen på husdyrgodkendelse.dk og kommunens eget kendskab til de lokale forhold.

Ansøgning om miljøgodkendelse for

svineproduktionen

Lønnerupvej 3

7700 Thisted

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold

Husdyrbrugets adresse	Lønnerupvej 3
CVR-nummer	32018432
CHR-nummer	89809
Kommune	Thisted Kommune
Ejendomsnummer	7870040217
Matrikel-nr.	12 ac, Lønnerup By, Hunstrup m.fl.
Ansøger og ejer	Erik Hvelplund Lønnerupvej 3 7700 Thisted Mobil: 40865005 Mail: post@hvelplundagro.dk
Kontaktperson på miljø sagen:	Samme som ejer
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Kjelstrupvej 37
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningskema	225908
Repræsentant	Miljø & Natur Landbrugsrådgivning Byrumvej 30, 9940 Læsø CVR 25914562 Jakob Altenborg jakob@miljoeognatur.dk, mobil 26259791

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Lønnerupvej 3. Det ansøgte omfatter dyrehold i eksisterende stalde.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Ikke teknisk resumé

Ansøger (ejer) søger om den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen på Lønnerupvej 3, 7700 Thisted. Der er ingen byggeri i forbindelse med godkendelsen.

Fleksibiliteten ved den nye godkendelsesordning består i at det er valgfrit hvor mange dyr der produceres og til hvilken vægt de produceres, så længe at produktionen overholder dyrevelfærdsreglerne.

Ejendommen er beliggende i landzonen, ca. 1,8 km sydvest for Østerild som er de nærmeste byzone i området. Der er ca. 2,4 km til nærmeste samlede bebyggelse – Skovsted. Nærmeste nabo ligger i en afstand af ca. 200 m.

Lugtemissionerne i forhold til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Der er i godkendelsen beskrevet forhold som støv, skadedyr, affald, lys og indkørselsforhold og hvorledes man vil sikre, at det ikke giver problemer i forhold til omkringboende. Der er tale om udvidelse af produktionen i forhold til den nuværende produktion, men i forhold til de hensyn der tages i forhold til naboer og miljø, skønnes det ikke at give anledning til øgede gener for omkringboende.

Fleksibiliteten giver mulighed for at kunne udnytte staldanlægget optimalt, og producere det antal grise anlægget giver mulighed for.

Beregningerne er foretaget, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer i staldene. For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik i forhold til at begrænse ammoniakfordampningen. Dette er i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget. I forbindelse med godkendelsen bliver gylletankene overdækket og der etableres gyllekøling i en stald for at reducere ammoniakudledningen.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Grænserne er langt fra nået.

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold	2
Forord	3
Ikke teknisk resumé	4
B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	7
Tidligere godkendelser	7
Biaktiviteter	7
B.1 Indretning og drift af anlæg mm.....	7
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	7
B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.	8
B.3 Forhold til andre husdyrbrug.....	8
B.4 Beliggenhed og omgivelser	8
Landskabs og planmæssige forhold	10
B.5 Ammoniakemission	12
Natur	12
B.6 Lugtemission	14
B.7 Emissioner og genepåvirkninger	15
Støj.....	15
Rystelser	16
Lys.....	17
Fluer og skadedyr	17
Støv.....	17
Transport.....	18
Egenkontrol.....	19
Risici og håndtering.....	19
B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug.....	20
Fast affald	22
Døde dyr	22
Spildevandsmængde	22
Energiforbrug	23
Vandforbrug	23
Reststoffer.....	24
Foder.....	24
B.9 Valg af BAT	25
B.10 Grænseoverskridende virkninger	25
IE-husdyrbrug	25
C.1 Foranstaltninger ved ophør	26
C.2 Anvendelse af BAT råvarer, energi, vand og management	26
Management	26
BAT energi	27

BAT vand	28
BAT – råvarer.....	28
Samlet BAT-vurdering.....	29
C.3 Ikke teknisk resume af væsentlige alternativer	29
Miljøkonsekvensrapport	30
E.1-a Udformning, dimensioner mm.	30
E.1-b Forventede indvirkning på miljøet	30
Vandmiljø	30
Natur	31
Naboer/lugt.....	31
E.1-c Risiko for ulykker mm.	31
Risici og håndtering.....	31
Beskrivelse af risikominimering.....	32
E.1-d Væsentlige alternativer.....	33
E.2 Ikke teknisk resume	33
E.3 Kompetente ekspert	33
F.1-a Husdyrbrugets placering.....	33
F.1-b Fysiske karakteristika	33
F.1-c Energibehov og forbrug	33
F.1-d Reststoffer og emissioner	33
F.2 Rimelige alternativer	33
F.3 Referencescenarie.....	34
F.4.....	34
F.5-a Anlæggelse og tilstedeværelse af husdyrbruget	35
F.5-b Brugen af naturressourcer	35
F.5-c Emission af forurenende stoffer	35
F.5-d Faren for sundhed, kulturarv og miljø	35
F.5-e Kumulation.....	36
F.5-f Indvirkning på klimaet.....	36
F.5-g Anvendte teknologier.....	36
F.6 Metoder eller beviser	36
F.7 Påtænkte foranstaltninger.....	36
F.8 Større ulykker og katastrofer	36
F.9 Ikke teknisk resume	36
F.10 Referenceliste.....	37

B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Tidligere godkendelser

Ingen

Biaktiviteter

Ingen

B.1 Indretning og drift af anlæg mm.

Der er tale om en ejendom med slagtesvin. Produktionsarealet udgør samlet 1733 m² nettoareal til grise. Alle stalde er indrettet med drænet gulv eller delvise spaltegulve.

De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt efter om afsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Herefter er anvendt staldenes nettoareal. Nettoarealerne er beregnet ved at udregne størrelsen på en sti og derefter beregne det samlede stiareal. Denne metode vurderes at give det mest korrekte nettoareal.

Nedenstående skema viser nettoarealet.

Stald navn	Dyretype og staldsystem	Areal ansøgt (m ²)	Areal Nudrift (m ²)	Areal 8-årsdrift (m ²)
Stald 8	Slagtesvin Drænet gulv	279	279	279
Stald 9	Slagtesvin Drænet gulv	279	279	279
Stald 10	Slagtesvin Delvist spaltegulv	406	406	406
Stald 12	Slagtesvin Delvist spaltegulv	321	321	321
Stald 14	Slagtesvin Delvist spaltegulv	187	187	187
Stald 15	Slagtesvin Drænet gulv	261	261	261

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gyllebeholder er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholdere tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Begge gyllebeholdere overdækkes i forbindelse med udnyttelsen af godkendelsen.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllespild i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 4800 m³, som udgøres af 2 gyllebeholdere, en på 1800 og en på 3000 m³. Det vurderes ud fra normtal 2020, at der under normale forhold produceres ca. 5500 m³ husdyrgødning på ejendommen, og der således tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen. Beregningen er foretaget med udgangspunkt i 10.000 slagtesvin.

Vurdering

Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af gylle at leve op til BAT, herunder følges generel lovgivning på området.

Ligeledes vurderes bygningerne størrelse og indretning at leve op til kravene til hold af slagtesvin.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Der sker ingen ændringer i anlægget, så den erhvervsmæssige nødvendighed er ikke vurderet.

B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.

Der skal etableres overdækning af gyllebeholderne.

Placeringen af bebyggelse fremgår af kortmaterialet i husdyrgodkendelse.dk, samt af indsendte situationsplan.

B.3 Forhold til andre husdyrbrug

Anlægget er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Der er på den samlede bedrift yderligere 1 ejendomme med opdræt af grise. De to ejendomme drives særskilt og der er ingen teknisk, forureningsmæssig eller driftsmæssig forbindelse mellem ejendommene. Den anden ejendom er beliggende Kjelstrupvej 37.

B.4 Beliggenhed og omgivelser

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Afstande § 6

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	1685 m	Østerild	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	2408 m	Område off. formål	50 m

Nabobeboelse	166 m	Lønnerupvej 10	50 m
--------------	-------	----------------	------

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Såfremt at afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Nærmeste...	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
Enkelt vandindvindingsanlæg	366	25 m	Ja	
Fælles vandindvindingsanlæg	6406	50 m	Ja	
Vandløb	1111	15 m	Ja	
Dræn	➤ 15	15 m	Ja	
Sø	756	15 m	Ja	
Privat fælles vej/ offentlig vej	11	15 m	Ja*	Der er ingen øget forurening fra ejendommen
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25 m	Ja	
Beboelse på samme ejendom	33	15 m	Ja	
Naboskel	8	30 m	Ja*	Der er ingen øget forurening fra ejendommen

*Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk.

Afstande til nærmeste naturområder er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
Kategori 1 natur	336	Overdrev	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	1926	Overdrev	Ja (mindst 10 m)
Kategori 3 natur	890	Overdrev	-

Vurdering

Som det fremgår af ovenstående, er alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 overholdt. Det er vurderet at afstandskravet til skel og vej er overholdt, da der ikke sker en ændret anvendelse af staldene og dermed er der ingen øget forurening fra ejendommen.

Landskabs og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde der i kommuneplanen er udlagt med nedenstående særlige retningslinjer. Der er i øvrigt ingen væsentlige planmæssige forhold.

Området er præget af landbrugsproduktion og naturområder, samt spredt bymæssig bebyggelse.

Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

(Kommuneplan 2017-2028)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber		X
Uforstyrrede landskaber		X
Større sammenhængende landskaber		X
Værdifulde Geologiske områder		X
Kystnærhedszonen		X
Værdifulde kulturarvsområder		X
Kulturhistorisk bevaringsværdi		X
Værdifulde landbrugsområder	X	
Store husdyrbrug		X
Økologiske forbindelser	X	
Potentielle økologiske forbindelser		X
Naturbeskyttelsesområder	X	X
Potentielle naturbeskyttelsesområder		X
Natura2000	X	
Skovrejsning		X
Lavbundsareal		X
Kirkebyggelinjer		X
Skovbyggelinjer		X
Strand-, Sø- og Å-beskyttelseslinjer		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Klitfredning		X
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP. Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		X

Særlig værdifulde landbrugsområder

Retningslinjer 2.1.8

a) Særligt værdifulde landbrugsområder er primært forbeholdt jordbrugserhvervene, hvor de jordbrugsmæssige interesser skal varetages.

b) Når der inddrages særligt værdifulde landbrugsområder til andet for-mål end jordbrugsmæssig anvendelse skal;

- arealforbruget begrænses mest muligt

- eventuelle alternative placeringsmuligheder undersøges med henblik på at opnå, den for jord-bruget, mindst belastende løsning
- velarronderede ejendomme, ejendomme med gode bygninger, væksthuse, ejendomme med skove mv. samt læbælter skal så vidt muligt bevares
- nødvendige indgreb ske under størst mulig hen-syntagen til de berørte landbrugsejendommers struktur- og arronderingsforhold, og de foretagne bygnings- og kulturtekniske investeringer.

c) I særligt værdifulde landbrugsområder med grundvandsinteresser har foranstaltninger, der mindsker risikoen for forurening af grundvandet, høj prioritet.

d) I særligt værdifulde landbrugsområder med skovrejsningsinteresser har skovrejsning høj prioritet.

e) I særligt værdifulde landbrugsområder med naturinteresser har foranstaltninger, som fremmer de internationale, nationale og regionale landskabelige og naturmæssige interesser, høj prioritet.

f) I særlige værdifulde landbrugsområder beliggende i beskyttede landskaber, skal etableringen af nye bygninger og anlæg, der er nødvendige for landbrugets drift, ske i overensstemmelse med retningslinjerne for den pågældende landskabstype.

g) Områder til placering af store husdyrbrug skal friholdes for udvikling, der er i modstrid med etablering af store landbrugsbygninger og -anlæg.

h) Udvidelser af eksisterende landbrugsbedrifter skal i videst mulig omfang ske i tilknytning til de eksisterende bygninger. Nye bygninger til landbrugsformål kan opføres uden tilknytning til den eksisterende bebyggelse på den pågældende ejendom, hvis væsentlige miljøhensyn tilsiger det, og hvis væsentlige beskyttelsesinteresser ikke tilsidesættes.

i) Der må som udgangspunkt ikke etableres jordløse brug eller barmarksprojekter inden for bevaringsværdige landskaber og uforstyrrede landskaber.

Natura 2000

Retningslinjer 2.2.2.

a) Indenfor Natura 2000-områder må der ikke udlægges nye arealer til byzone eller sommerhusområder.

b) Indenfor Natura 2000-områder må der ikke planlægges nye større vejanlæg eller sideanlæg i form af servicestationer, materiale pladser og lignende.

c) Indenfor Natura 2000-områder må der ikke planlægges nye eller væsentlige udvidelser af andre trafikanlæg og tekniske anlæg og lignende f.eks. lufthavne, flyvepladser, jernbaner, havneopfyldninger på søterritoriet, luftlednings anlæg, vindmølleklynger og –parker, lossepladser og anlæg for deponering.

d) Indenfor Natura 2000-områder må der ikke ske udlægning af nye områder til råstofindvinding på land. Staten kan dog i særlige tilfælde tillade fravigelser.

e) I og udenfor Natura 2000-områder må der ikke planlægges eller tillades byggeri, anlæg eller aktiviteter, som kan indebære en forringelse af naturtyper eller leveforhold for arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Vurdering

Projektet omfatter overdækning af gylletanke som eneste anlægsarbejder, og i sammenhæng vurderes projektet at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer. Særligt da overdækningen har til formål at reducere ammoniakdepositionen på nærliggende habitat natur.

Samlet vurdering

Produktionen overholder ikke alle afstandskrav. Det er dog vurderet at afstandskravet for afstand til vej og skel ikke skal overholdes der ikke sker ændringer i anvendelsen af anlægget, der medfører øget forurening.

B.5 Ammoniakemission

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 3093 kg N/år, hvilket er en reduktion på 385 kg N/år i forhold til både den tilladte drift og 8-årsdriften.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare kategori 1 og 2 naturtyper i området.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende <i>inden</i> for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. total deposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende <i>uden</i> for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 .	Max. total deposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. mer deposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Nedenstående skema viser depositionen til de forskellige naturkategorier som totaldeposition (kategori 1 og 2 natur) og som merdeposition (kategori 3 natur). Såfremt bekendtgørelsens afskæringskriterier som angivet i skemaet ovenfor ikke er overholdt vil det enkelte punkt efterfølgende blive beskrevet yderligere og vurderet. Er kriterierne overholdt vil der ikke blive foretaget yderligere vurderinger.

Naturkategori	Kumulation	Totaldeposition Kg N/ha/år	Merdeposition Kg N/ha/år	Vurdering
Kategori 1 natur	1	0,7	-	Nærmeste kategori 1 natur ligger over 336 m væk. Produktionen medfører deposition i området på 0,7 kg N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulation er ligeledes vurderet. Kumulation er kun relevant for punktet Overdrev 5.
Kategori 2 natur		0,0	-	Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 2 km væk. Bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 2 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området.
Kategori 3 natur		0,0	Op til 0,1	Nærmeste kategori 3 natur ligger nord for ejendommen i form af et overdrev. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,0 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.

Beskyttede arter

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder	X	X
Markfirben		X
Stor vandsalamander		X
Spidssnudet frø		X
Arter af flagermus		X
Ulv		X

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget.

Den nærmeste sø hvor der er potentiale for bilag IV-arter (spidssnudet frø og stor vandsalamander) ligger i en afstand af ca. 800 m vest for anlægget. Produktionen påvirker området totalt med 0,2 kg N/ha/år. Merdepositionen er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

For de øvrige arter gælder at odder er registreret i området omkring Storå, jf. oplysninger på Naturdata gennem Danmarks miljøportal.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Vurdering

Ejendommen overholder alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen og det vurderes, jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende natur.

Ligeledes gælder at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter. Der er ingen eller minimal påvirkning af de registrerede leveområder for bilag IV arter. Derfor vurderes tilstedeværelsen af bilag IV arter omkring ejendommen at være foreneligt med den produktion der er på ejendommen og det forhold at der gives en tilladelse på ejendommen vil ikke medføre en øget påvirkning af arterne.

B.6 Lugtemission

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort produktionsareal der er på ejendommen og hvilken type dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. og er angivet i skemaet herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	24262	61723	24262	61723
Ansøgt drift	24262	61723	24262	61723
Forskel	0	0	0	0

Som angivet i tabellen er der ingen ændring af lugt fra produktionen i forbindelse med godkendelsen.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation Antal	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet afstand til bebyggelse (m)	Genekriterie overholdt
Lønnerupvej 10 (enkelt bolig)	0	Ny	170	215	Ja
Lønnerupvej 5 (enkelt bolig)	0	Ny	212	234	Ja
Bromøllevej 10 (samlet bebyggelse)	0	Ny	459	2529	Ja
Østerild (byzone)	0	Ny	610	1740	Ja

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke andre produktioner indenfor kumulationsafstandene.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Dette samme gælder boliger ejet af ansøger.

Vurdering

Produktionen overholder bekendtgørelsens lugtgenekrav, og dermed vil der ikke være en belastning af området udover hvad der kan accepteres.

B.7 Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Beskrivelse af støjkloder

Der kan forekomme støjkloder fra:

- Foderanlæg
- Ventilation
- Transport til og fra ejendommen
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift

Driftsperiode for støjkloder

Det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 7-18. Dog med undtagelse af den periodevis markdrift, hvor virksomheden er afhængig af vejret.

Der anvendes færdigblandet tørfoder og der er automatisk fodring med ad libitum foder.

Ventilationen er stort set altid i drift, da det er nødvendigt i forhold til indeklimaet i staldene. Ventilationen renholdes for både at reducere elforbruget og for at reducere støj.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Tiltag mod støjkluder

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

Vurdering

Det vurderes at ejendommens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, ikke overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, og den ansøgte drift af ejendommen kan ske uden væsentlig gene for omkringboende.

Rystelser

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997,

Anvendelse	Tidspunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Vurdering

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje.

Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler til ejendommen. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Lys

Lysforhold

Belysning af anlæg: Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes vinduer, samt fra udendørsbelysning ved udleveringsrampe og ved foderindlevering.

Lyset i staldene er tændt i forbindelse med fodring af grisene og ophold i staldene.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Lyset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Vurdering

Det ansøgte projekt vil ikke medføre mere belysning end i nudriften. Det forventes ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Fluer og skadedyr

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Fluegener

Kemisk fluebekæmpelse foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Herudover anvendes der rovfluer.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv.

Vurdering

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Støv

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. Der er overbrusning i alle stalde som reducerer støvproduktionen.

Der kan forekomme støv fra kørsel på de omkringliggende arealer og veje ved staldanlæggene, endvidere vil der være en mindre støvgene ved indlæsning af foder.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse med færdsel på ikke befæstede veje, vil der være særligt fokus omkring ejendommen beliggende nær ved vejene.

Vurdering

På baggrund af afstanden til de umiddelbare naboer og det faktum at der ikke ligger naboer op ad ikke befæstede veje omkring anlægget, samt husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Transport

Transporter	Før godkendelse	Efter godkendelse
	Antal/ år	Antal/ År
Transport af foder	52	52
Levering af smågrise	22	22
Afhentning af slagtesvin	50	50
Afhentning af døde dyr	52	52
Udbringning husdyrgødning - gylle	220	220
Affald	52	52
Levering af diesel	2	2
Transporter i alt	450	450

Vurdering af transportveje til og fra ejendommen

Alt transport til og fra ejendommen med direkte adgang til den offentlige vej Lønnerupvej. Langs med Lønnerupvej findes flere andre beboelser, men der er ingen beboelser umiddelbart ved ejendommens udkørsler. Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer.

Størstedelen af transporterne er af gylle, foder og afhentning af dyr. Samlet set forventes der ingen stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 6-18, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage inden for normal arbejdstid.

I højsæsonen for gyllekørsel kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke foregår senere end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helligdage.

Vurdering

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er det muligt at regulere trafik internt på bedriften og ved ind- og udkørsel. Det gælder hvis trafikken giver anledning til gener for naboer tæt på ejendommen,

eller f.eks. hvis oversigtsforholdene ved udkørsel til offentlig vej vurderes, at kunne give anledning til farlige situationer for trafikken.

Der kan ikke stilles vilkår til trafik på offentlig vej, som lovligt kan anvendes til kørsel med den type køretøjer, der anvendes til drift af husdyrbrug. Her er det vejmyndighedernes vurdering om der er et generelt problem, som skal tages hånd om. Det kunne f.eks. være vejens bæreevne, der ikke kan holde til særligt tunge køretøjer. Natur- og Miljøklagenævnet har i en tidligere klagesag fastslået: ”Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke ved husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning, og afgøres af relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.”

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen og der ikke sker en stigning i antal transporter, vurderes det på den baggrund, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt øgede gener for de omkringboende.

Egenkontrol

Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:

- Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år
- Logbog for overdækningen på gyllebeholderne
- En gang årligt udarbejdes ”Gødnings- og husdyrindberetning”,
- Overvågning af vand og strømforbrug
- Dokumentation for fasefodring og anvendelse af fytase
- Miljøledelsessystem
- E-kontrol 4 gange om året
- Gyllekøling
  - Der indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol vil som minimum bestå af følgende:
    - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
  - Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.
  - Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes. Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frosne marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare, alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Der er ingen opbevaring af pesticider.

Oplag af olie og andre kemikalier

Der 1 udendørs olietanke på ejendommen. Den er placeret i carport ved beboelse.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Der forventes en affaldsproduktion der er proportionel med virksomhedens størrelse og type.

Da der er tale om et IE-brug, så skal affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Thisted Kommune. Dagrenovation fyldes i affaldscontainer. Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container, og som tømmes ca. 2. måned.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicenum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Ejendommen skal overholde Thisted Kommunes erhvervsregulativ og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med dette. Endvidere er ejendommen omfattet af reglerne i Affaldsbekendtgørelsen. Farligt affald skal i henhold til Thisted Kommunes regulativ for erhvervsaffald bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører.

I henhold til bekendtgørelse om affald, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på Genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør. Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal kunne forevises, når kommunen beder om det. Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

Følgende må ikke afleveres på genbrugspladsen:

- Medicinrester - Leveres til godkendt modtager af farligt affald
- Kanyler - Leveres til godkendt modtager af farligt affald
- Landbrugsplast - Leveres til godkendt modtager,
- Udtjente maskiner og udstyr – Skrothandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører. Ejendommen er tilmeldt Thisted Kommunes ordning for dagrenovation. Affaldet består hovedsageligt af husholdningsaffald.

Farligt affald og risikoaffald i form af sprøjter og medicinrester opbevares i container. Kanyler og glas opbevares i spand med låg og afleveres til kommunens affaldsordning.

Olie, spildolie og kemikalieaffald opbevares i tætte tromler med låg e. lign.

Erhvervsaffald bortskaffes i overensstemmelse med kommunens regulativ for erhvervsaffald. Der er indført miljøledelse på ejendommen, hvor også affaldshåndtering er beskrevet.

Affaldsmængder

Nedenstående angiver anslåede og forventede mængder af affald årligt.

Fast affald

Affaldstype	Opbevarings- sted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK- kode	ISAG- kode
Olie- og kemi- kalieaffald:						
Spildolie			-	-	13.02.08	06.01
Olietromle			-	-	15.01.04	56.20
Blyakkumulatorer	-	-	Kommunal modtagestation	ingen	16.06.01	05.99
Tørbatterier – NiCd		-	Kommunal modtagestation	ingen	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv		-	Kommunal modtagestation	ingen	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap/plast)	Container	Hanstholm Container		500 tons	15.01.01	50.00
Bigbags af PE- plast	Container	Hanstholm Container		50 kg	15.01.02	52.00
Lysstofrør og el sparepærer		Kommunal ordning	Kommunal modtagestation	100	20.01.21	79.00
Jern og metal	Intet fast	Produkthandler	Produkthandler	500 kg	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	Container	Hanstholm Container		Variierende mængder	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

Vurdering

Det vurderes at ejendommen lever op til affaldshierakiet og til affaldsregulativerne for Thisted Kommune.

Døde dyr

Døde dyr overdækkes med kadaverkappe indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA. Afhentning sker løbende. Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr opbevares på en plads syd husdyrbruget.

Kemikalier generelt

Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Pesticider

Der er ingen pesticider på ejendommen.

Oliekemikalier

Der er 1 udendørs olietank på ejendommen. Olietanken er placeret i carporten.

Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	600 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra beboelse	200 m ³	Nedsivning	Septiktank

Beskrivelse af spildevandstilledning

600 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Rengøringsvand ledes fra stald til gyllebeholder.

Sanitært spildevand ledes til septiktank.

Tagvandet afledes til nedsivning til faskine.

Energiforbrug

Energi

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Elforbrug	145.000 kwh	175.000 kwh
Fyringsolie	4.000 l	4.000 l

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af Seges er elforbruget ca. 12,5 kWh pr. slagtesvin. Forbruget for en tilsvarende produktion jf. normalt for 10.000 slagtesvin vil være på ca. 125.000 kWh.

Elforbruget i svinestalden går primært til belysning og drift af teknisk udstyr, og stigningen skyldes etablering af gyllekøling.

Energibesparende foranstaltninger

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Vurdering

Elforbruget ligger over normforbruget. Det vurderes dog at det højere forbrug ligger indenfor den naturlige variation. Ligeledes gælder at der er tale om ældre stalde som generelt har et højere energi forbrug sammenlignet med nyere stalde.

Vandforbrug

Vand

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
------	-----------------	----------------

Årligt forbrug af drikkevand	5500 m ³	5500 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	600m ³	600 m ³

Norm forbruget beregnet ud fra normtal 2015 kan beregnes til 5600 m³

Bedriften forsynes vand fra offentligt vandværk. Der forventes ingen ændringer i vandforbruget i forbindelse med tilladelsen.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Vurdering

Vandforbruget ligger lidt over normforbruget, men det vurderes at ligge indenfor en naturlig variation for vandforbrug.

Reststoffer

Udbringning af husdyrgødning bliver foretaget efter de gældende generelle regler ift. indhold af fosfor, kvælstof og zink. Gyllen vil i øvrigt indeholde vand og fodersplid mm. Disse forhold er der i de generelle regler taget højde for og det vurderes derfor at udbringningen af gylle lever op til disse generelle regler.

Foder

Der anvendes færdigblandet tørfoder. Foder leveres til siloer. Der fodres ad libitum.

Der sikres effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer. Der anvendes fasefodring på ejendommen, og der tilsættes fytase til foderet. Fytase medfører en bedre optagelse af fosfor fra foderet og dermed mindre fosfor i gyllen.

Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der laves således E-kontrol minimum en gang i kvartalet, for derigennem at kunne monitorere fodereffektivitet og produktionseffektivitet. Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

Vurdering

Det vurderes at foderforbrug og tiltag i øvrigt vedr. foder lever op til en produktion af den ansøgte størrelse.

Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Thisted Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding.
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.

- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Tanke er sikret mod påkørsel.
- Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Thisted Kommune.

Det vurderes, at der er redegjort for et vand- og energiforbrug, der står mål med størrelsen af dyreholdet og alderen på staldene. Der er en mindre stigning i ressourceforbruget som følge af godkendelsen.

B.9 Valg af BAT

Alle stalde er med drænedede gulve eller delvise spaltegulve.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav Kg N/år	3208	436	3644
Faktisk emission Kg N/år	2875	218	3093
Forskel Kg N/år			552
BAT krav overholdt			Ja

Der anvendes overdækning af gyllebeholdere og gyllekøling for at reducere ammoniakfordampningen.

Gyllekøling

Ammoniakreduktionen er projekteret til 26 % og der er 560 m² gyllekanaler.

Den nødvendige specifikke kølekapacitet kan beregnes ud fra formlen:

$$0,85 \cdot x - 0,004 \cdot x^2 = \text{ammoniakreduktionsprocent}$$

26 % reduktion giver en specifik køleeffekt på 35,4 w/m².

Den årlige køleydelse kan derfor beregnes til

$$35,4 \text{ w/m}^2 \cdot 560 \text{ m}^2 \cdot 8760 \text{ timer} / 1000 \text{ w/kw} = 173.658 \text{ kwh.}$$

B.10 Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.

IE-husdyrbrug

Der er tale om et IE-husdyrbrug, da der er over 2000 slagtesvin på ejendommen.

C.1 Foranstaltninger ved ophør

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

- Den resterende husdyrgødning i kummer og tanke vil blive fjernet
- Fodersiloer/foderrum tømmes og rengøres
- Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen
- Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren
- Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug
- Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter
- Olietanke tømmes
- Døde dyr fjernes
- Gylletankene vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift

C.2 Anvendelse af BAT råvarer, energi, vand og management

Management

Medarbejdere

De ansatte deltager løbende i relevante kurser. Der bliver udarbejdet APV for arbejdspladsen, opsat førstehjælpskasser og øjenskylleudstyr, og der er konstant værnemidler i form af beskyttelsesbriller, handsker, åndedræts- samt høreværn til rådighed for medarbejderne.

Oplæring

Der er oplæringsprogrammer for ansatte i relation til relevant lovgivning, herunder miljøgodkendelsen, beredskabsplanen, vedligeholdelse af udstyr.

Beredskabsplan

Der er udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Dagligt tilsyn

Ansøger eller dennes ansatte tilser dyr og produktionsanlæg flere gange hver dag. Der udføres små reparationer når det er nødvendigt, Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget som udføres af kompetent personale.

Mark- gødningsplan

Der bliver hvert år udarbejdet gødningsregnskab af en planteavlskonsulent.

Sprøjtejournal

Der føres sprøjtejournal.

Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol min. hvert 10 år.

Renoveringsplan for driftsudstyr og staldbygninger

For alle stalde gælder, at det er vurderet at en gennemgribende renovering først er aktuel i løbet af 10 år.

Samlet BAT indenfor management

Det vurderes, at ejendommen anvender bedst tilgængelig teknik, indenfor følgende managementpunkter:

- Alle medarbejdere deltager løbende i relevante kurser.
- Der bliver udarbejdet en beredskabsplan som hænger tilgængelig for alle medarbejdere.
- Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på driftsanlæggene.
- Kvalitetskontrol
- Vurdering af tidshorizonten for større renovering af driftsinventar og driftsbygninger.
- Der er indført miljøledelse på ejendommen

Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger. I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af indkøbt foder.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsregnskab på bedriften.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, skadedyr samt mindske risikoen for at der opstår uhygiejniske forhold.
- Sætte særlig fokus på dyrevelfærd og fortsat gøre en ekstraordinær indsats over for infektioner, som kan overføres fra dyr til mennesker.
- Tage hensyn til grund- og overfladevand, når driften tilrettelægges.

Rengøring og desinficering

Der er på bedriften stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. En sideeffekt af godt indeklima er, at staldene lugter mindre end gennemsnittet, samt at ammoniakfordampningen ligeledes er lavere.

Overbrusning i svinestalde

Følger de lovmæssige krav om overbrusningsanlæg eller tilsvarende anordning til regulering af svins kropstemperatur.

Miljøledelsessystem

Der er i februar 2017 offentliggjort BAT konklusioner for husdyrbrug, hvilket medfører at alle IE-brug inden 21. februar 2021 skal have implementeret miljøledelse dog senest ved meddelelse af §16a miljøgodkendelse.

Miljøledelsen skal omfatte:

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet. Miljøledelse er allerede indført på husdyrbruget.

Se vedhæftede bilag.

BAT energi

Energibesparende foranstaltninger

Belysning:

- Der anvendes så vidt muligt energibesparende belysning.
- Lamper rengøres jævnligt
- Lyset er tændt i forbindelse med fodring og ophold i staldene. Fodring og ophold i staldene sker typisk i perioden 6-20 og i den periode vil lyset være tændt.

Det skal understreges, at tidspunkterne for lys er vejledende og der vil kunne være daglige og sæsonmæssige udsving i varigheden af tændt lys.

Korntørring:

Der opbevares ingen korn på husdyrbruget.

Transport:

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås. Ansøger har fokus på at minimere antal transporter.

Ventilation:

Der er undertryksventilation i alle stalde. Der er separat frekvens styring i hver sektion som styrer varme/ventilation. Herved sikres de mest optimale forhold for grisene og samtidig sikres også at der bruges mindst mulig energi. Desuden bliver udsugningsenhederne vasket for hvert hold nye grise. Herved reduceres vindmodstanden i aftrækskanalen og der spares store mængder energi.

Styring af ventilationen i staldene er med til at sikre et godt indeklima og samtidigt med til at reducere forbruget af energi til et absolut minimum.

BAT vand

Vandbesparende foranstaltninger

- Anlæggets drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Ansøger bestræber sig på at minimere forbruget af vaskevand.
- Vandforbruget minimeres ved at der bruges drikkenipler over fodertruget. Dermed opsamles det vand, der spildes og der anvendes kun præcist det drikkevand grisene tapper.
- For ikke at bruge mere vand end nødvendigt og samtidig få en effektiv rengøring, anvendes højtryksrensere og iblødsætning, når staldene rengøres.
- Stophaner på vandslanger.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.

BAT – råvarer

Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der laves således E-kontrol minimum en gang i kvartalet, for derigennem at kunne monitorere fodereffektivitet og produktionseffektivitet.

Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Daglig regulering af fodertildeling.
- Der udarbejdes foderplaner, evt. i samarbejde med konsulent, og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Godt management og sunde dyr.
- Foderanlæg justeres jævnligt, således at udfodret mængde svarer til dyregruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Slagtesvinene fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt, og for avlsdyrenes vedkommende, afhængigt af hvor de befinder sig i reproduktionsfasen. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre

indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning, forarbejdning af husdyrgødning og udbring af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi.

I lovgivningen er der faste krav til BAT på ammoniakudledning, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

C.3 Ikke teknisk resume af væsentlige alternativer

For at reducere ammoniakemissionen mest muligt er følgende alternativer undersøgt:

- gylleforsuring
- luftrensning

BAT niveauet er overholdt på husdyrbruget og endda overopfyldt med 385 kg og det er vurderet at øvrige alternativer medføre en væsentlig og ikke proportional belastning af bedriftens økonomiske produktionsresultat, og alternativerne er derfor fravalgt.

Miljøkonsekvensrapport

I relation til miljøkonsekvensrapportens krav til oplysninger jf. punkt B henviser til punkter B1-B10 i nærværende afsøgning, og den videre redegørelse i miljøkonsekvensrapporten tager udgangspunkt i ovennævnte oplysninger.

E.1-a Udformning, dimensioner mm.

Ejendommen består af følgende produktionsbygninger:

Materialevalg

	Grundplan ca.	Bygningshøjde ca.	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
Stald 8	400 m ²	7 m	20°	Elementer hvid granit, gråt tag	Slagtesvin
Stald 9	400 m ²	7 m	20°	Elementer hvid granit, gråt tag	Slagtesvin
Stald 10	533 m ²	6 m	20°	Røde sten, gråt tag	Slagtesvin
Stald 12	420 m ²	6 m	20°	Røde sten, gråt tag	Slagtesvin
Stald 14	231 m ²	6 m	20°	Røde sten, gråt tag	Slagtesvin
Stald 15	353 m ²	6 m	20°	Røde sten, gråt tag	Slagtesvin
Gylletank	728 m ²	9 m	20°	Elementer og grå overdækning	Gylle
Gylletank	362 m ²	8 m	20°	Elementer og grå overdækning	Gylle

I øvrigt henvises til landskabsvurderingen under punkt B.4.

E.1-b Forventede indvirkning på miljøet

Husdyrbruget forventer ingen væsentligt skadende virkninger på miljøet som følge af produktionen på ejendommen. På ejendommen følger og overholder man generelt dansk lovgivning, men i særdeleshed vurderes at lovgivningen om anvendelsen af gødning herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrloven i alt sin væsentlighed sikrer miljøet mod utilsigtede virkninger af husdyrproduktionen. De beskrevne krav til dansk landbrug indenfor kvælstofkvoter, fosforregnskab, vurdering af mulige skader på sårbar natur, vurdering af påvirkning af naboer mm. vurderes at forebygge og begrænse den mulige skade som landbrugsproduktionen kan have på miljøet.

Husdyrbrugets forventede potentielle væsentlige indvirkningerne på miljøet vurderes at være:

- påvirkning af vandmiljø
- påvirkning af omkringliggende natur
- påvirkning af naboer

Vandmiljø

Projektet kan potentielt påvirke vandmiljøet, både grundvandsressourcen og ferske vande samt havmiljøet. Det er dog vurderet at de generelle virkemidler som virksomheden skal leve op til jf.

anden lovgivning, modvirker de potentielle væsentlige påvirkninger af vandmiljøet. Herunder gælder erhvervets generelle krav til opsamling af overskudskvælstof gennem efterafgrøder, og skærpede krav til fosforoverskud fra bedrifterne.

Kumulation

Produktionen af fødevarer vil altid medføre en påvirkning af miljøet, men I Danmark er der skrappe kvotekrav til anvendelsen af kvælstof til planteavl, således at ikke alle planter tildeles den gødning de har brug for. Dette krav, sammen med ovenstående efterafgrøder mm. betyder at der, selv i kumulation med andre ejendommen, må forventes en minimal påvirkning af miljøet.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle naturkategorier i området. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning på naturen i området.

I relation til bilag IV dyre- og plantearter vurderes bekendtgørelsens afskæringskriterier i alt sin væsentlighed at reducere påvirkningen af sådanne arter til et absolut minimum, og at disse arter derfor ikke påvirkes negativt af produktionen.

Kumulation

Bedriftens påvirkning af særlig sårbar natur er vurderet i forhold til kumulation med øvrige bedrifter i nærområdet. I relation til særlig sårbar natur er der skærpede krav til bedriftens tilladte påvirkning af et særligt sårbart område, såfremt der ligger andre bedrifter i nærheden af den sårbare natur.

Der er til Overdrev 5 en anden bedrifter indenfor en afstand der medfører kumulationen, kumulationen er vurderet, men det ændrer ikke på konklusionen.

Naboer/lugt

Alle husdyrproduktioner medfører en emission af lugt, støv, støv og lys. Disse emissioner spredes omkring bedriften afhængig af vind, højde på afkast, hastighed på luften i ventilator og temperatur. I relation til lugt vurderes denne spredning omkring ejendommen i husdyrgodkendelse.dk, hvor i forvejen fastsatte afskæringskriterier i forhold til enkeltliggende naboer, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde skal overholdes. Bedriften overholder disse afskæringskriterier og derfor vurderes bedriften ikke at påvirke miljøet væsentligt med hensyn til lugt.

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke øvrige produktioner indenfor disse afstande og derfor er kumulationen med andre husdyrbrug ikke vurderet.

E.1-c Risiko for ulykker mm.

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge. Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frosne marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Ingen opbevaring af pesticider.

Oplag af olie og andre kemikalier

Der findes 1 olietank på ejendommen. Den er til fyringsolie og står i carport ved beboelsen.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

Beskrivelse af risikominimering

Gyllebeholderne bliver etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Endvidere bemærkes, at anlægget er under dagligt opsyn. Alle medarbejdere vil desuden blive instrueret i forholdsregler i tilfælde af uheld.

E.1-d Væsentlige alternativer

Husdyrbruget har i forbindelse med godkendelsen vurderet på alternativer indenfor ammoniakreduktion og lugtreduktion. Produktionen lever op til Miljøstyrelsens fastsatte afskæringskriterier for lugt og ammoniak, herunder det vejledende BAT niveau for ammoniak. Det er derfor vurderet at investering i yderligere emissionsreducerende teknologi som luftrensning eller forsurening ikke vil være et proportionalt tiltag, og disse er derfor udeladt.

Godkendelsen søges i eksisterende bygninger og derfor er det vurderet at der ikke findes rimelige alternativer til den ansøgte produktion i forhold til det ansøgte produktionsareal eller placeringen af produktionsarealerne.

E.2 Ikke teknisk resume

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Ejendommen er ikke beliggende i område med særlige landskabelige interesser.
- Staldsystemerne i alle stalde er med drænet gulv med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

E.3 Kompetente ekspert

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af Cand.scient Jakob Altenborg fra Miljø & Natur Landbrugsrådgivning.

F.1-a Husdyrbrugets placering

Der henvises til punkt B.4

F.1-b Fysiske karakteristika

Der henvises til punkt E.1-a

F.1-c Energibehov og forbrug

Der henvises til punkt B.8

F.1-d Reststoffer og emissioner

Der henvises til punkterne B.5 for ammoniak, B.6 for lugt, B.7 for Støj, rystelser og støv og B.8 for affald

F.2 Rimelige alternativer

Der er ikke vurderet på alternativer, da det er vurderet at der ikke findes rimelige alternativer til en godkendelse i eksisterende bygninger, der ikke medfører øget forurening. Eneste alternativ er er referencescenariet.

F.3 Referencescenarie

Referencescenariet i den ansøgte produktion vurderes at være den eksisterende produktion og eksisterende produktionsbygninger. Der forventes derfor ingen udvikling i forhold til referencescenariet, idet godkendelsen ikke omfatter udvidelse af produktionsanlæg. I referencescenariet vurderes påvirkningen af miljøet som minimalt.

F.4

Generelt gælder for alle nedenstående forhold at det vurderes at husdyrbrugets påvirkning hovedsageligt er begrænset til lokalområdet, dog undtagen klimagasser. Projektets direkte indvirkninger er beskrevet, og der vurderes ikke at være væsentlige sekundære eller langsigtede virkninger. Det er vurderet at de miljøbeskyttelsesmål der er vedtaget i Danmark og EU er implementeret i den gældende lovgivning for området, og at der i den kontekst ligeledes er foretaget vurderinger af effekten af de enkelte påvirkninger både lokalt og internationalt.

Befolkningen og menneskers sundhed

Der er ingen forventning om at husdyrbruget vil påvirke befolkningen eller menneskers sundhed. Husdyrbruget er placeret med god afstand til tættere befolkede områder og den potentielle påvirkning af sundheden vurderes at være begrænset til de nærmeste omgivelser omkring husdyrbruget. Ifølge Miljøstyrelsens vurdering af luftforureningens påvirkning af mennesker og miljø, er der ikke angivet en direkte effekt af luftforureningen fra husdyrbrug på menneskers sundhed.

Biodiversiteten

Biodiversiteten kan potentielt påvirkes af husdyrbrugets emission af ammoniak. Miljøstyrelsen har fastlagt en række faste definerede naturkategorier som er opført i punkt B.5. Her fremgår ligeledes naturkategoriernes sårbarhed for ammoniak. Det vurderes derfor at så længe sårbarhederne i forhold til ammoniak overholdes vil der ikke være en påvirkning af biodiversiteten fra husdyrbruget.

Jordarealer og jordbund

Husdyrbrugets produktion foregår i lukkede systemer (stalde) og der vil derfor ikke være en løbende påvirkning af jordbunden eller jordarealet. I forbindelse med anlægsfasen har der været en påvirkning helt lokalt, men denne påvirkning vurderes ikke at have en væsentlig påvirkning på miljøet.

Vand

Husdyrbrugets produktion foregår i lukkede systemer (stalde) og der vil derfor ikke være en påvirkning af vandressourcerne som følge af husdyrbrugets placering eller drift.

Luft og Klima

Luften påvirkes med udledning af ammoniak og lugt. Disse faktorer kan have en ikke uvæsentlig lokal påvirkning, men udover nærområdet (300 m radius) vurderes påvirkningerne at være af underordnet karakter.

I relation til emission af klimagasser har det ikke været muligt at finde empiriske data der gør det muligt direkte at kvantificere effekten af det enkelte husdyrbrug. Men ifølge Mette Hjort Mikkelsen et al kommer 20 % af udledningen af klimagasser til atmosfæren i Danmark fra husdyrproduktionen. Det er derfor en ikke uvæsentlig mængde klimagasser der udledes fra husdyrproduktionen.

Det har ikke været muligt at finde kilder, der gør det muligt at sammenligne emissionen af drivgasser fra dansk husdyrproduktion med husdyrproduktion i f.eks. Østersølandene. Denne sammenligning vurderes at være relevant i forhold til at den samlede produktion af fødevarer ikke kan forventes at falde i de kommende år, som følge af befolkningstilvæksten. Derfor for at kunne

vurdere effekten af en reduktion af klimagasser i dansk husdyrproduktion vil det være nødvendigt at vurdere hvad evt. store krav til reduktion af klimagasser vil betyde af udflytning af husdyrproduktion til lande med mindre skrappe miljøkrav end de danske. Atmosfæren er ligeglad om klimagaserne kommer fra Danmark eller fra Polen.

Det er muligt at reducere emissionen af klimagasser gennem bl.a. forsuring af gylle. Forsuring af gylle er dog omkostningsfuldt, og i det omfang at det vil blive pålagt generelt, vil en stor del af svineproduktionen flyttes til lande uden sådan et krav.

Samlet vurderes husdyrbruget ikke at påvirke klimaet mere end et tilsvarende husdyrbrug i Danmark, og det vurderes at yderligere indgreb i forhold til klimaet, bør være gennem generel regulering.

Kulturarv og landskab

Husdyrproduktionen er beliggende i et område uden særlige landskabelige værdier og uden kulturarv. Det vurderes derfor at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af disse forhold.

F.5-a Anlæggelse og tilstedeværelse af husdyrbruget

Der er ingen anlægsprojekter involveret i godkendelsen, udover overdækningen af to eksisterende gyllebeholdere.

Tilstedeværelsen af husdyrbruget vil påvirke næromgivelserne med ammoniak, lugt, støj og støv. Disse forhold er behandlet under punkt B.5, B.6 og B.7. Samlet set vurderes tilstedeværelsen, ud fra objektive kriterier opstillet af Miljøstyrelsen i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, ikke at føre til en væsentlig påvirkning af området. Særligt ikke taget i betragtning af overdækningen af gyllebeholderne reducerer ammoniakfordampningen fra husdyrbruget.

F.5-b Brugen af naturressourcer

Brugen af naturressourcer begrænser sig til vandforbrug til drikkevand. Der er indført miljøledelse på husdyrbruget og som en naturlig del heraf sker der en løbende monitoring af vandforbruget. Vandressourcen er i øvrigt ikke begrænset i området. Det vurderes derfor at der ikke vil være en påvirkning af vandressourcen.

F.5-c Emission af forurenende stoffer

Emission af ammoniak og lugt vurderes at være den væsentligste kilde til påvirkning af miljøet fra husdyrbruget. Begge forhold er vurderet i afsnit B.5 og B.6 og nærværende miljøkonsekvensrapport giver ikke anledning til andre vurderinger og konklusioner.

Forhold som støj og vibrationer mm. er behandlet og vurderet i afsnit B.7 Nærværende miljøkonsekvensrapport giver ikke anledning til andre vurderinger og konklusioner.

Bortskaffelsen af og genanvendelsen af affald er behandlet i afsnit B.8 og nærværende miljøkonsekvensrapport giver ikke anledning til andre vurderinger og konklusioner

F.5-d Faren for sundhed, kulturarv og miljø

I henhold til afsnit E.1-c og afsnit F.4, vurderes faren for menneskers sundhed, kulturarv og miljøet som værende ikke væsentlig.

F.5-e Kumulation

Under punkt B.5 er kumulationen i relation til særlig sårbar natur i nærheden af husdyrbruget vurderet. Det forventes ikke at projektet medfører en påvirkning af de nærmeste særligt sårbare områder.

F.5-f Indvirkning på klimaet

Husdyrbrug påvirker atmosfæren med udledning af særligt klimagasserne metan og lattergas (Sven g. Sommer et al, 2007). I henhold til Mette Hjort Mikkelsen et al udgør drivhusgasserne fra husdyrbrug ca. 20 % af den samlede udledning af drivhusgasser fra Danmark. Det har ikke umiddelbart været muligt at finde empiriske tal der gør det muligt at kvantificere den specifikke udledning fra husdyrbruget. Det vurderes dog heller ikke som relevant idet vurderingen af effekten alligevel skal foretaget i kumulation med øvrige emissioner af drivhusgasser, herunder den samlede udledning i Danmark. I forhold til den samlede udledning af drivhusgasser i Danmark er den ansøgte produktion og dermed emission ubetydelig, og det vurderes derfor at det ansøgte projekt i sig selv ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet i forhold til udledningen af klimagasser, men det kan ikke udelukkes at projektet i kumulation med den øvrige udledning af drivhusgasser i Danmark og resten af verden, kan medføre en negativ påvirkning af klimaet. Det vurderes dog ikke som en rimelig udfordring at løse denne problematik i en konkret miljøgodkendelse.

F.5-g Anvendte teknologier

Der anvendes drænet gulv, delvist spaltegulv, overdækning af gylletanke samt gyllekøling for at reducere ammoniakfordampningerne fra ejendommen.

F.6 Metoder eller beviser

Der er ikke identificeret væsentlige virkninger på miljøet og der er derfor ikke anvendt metoder eller beviser til at forudberegne virkningerne.

F.7 Påtænkte foranstaltninger

Der er ingen påtænkte foranstaltninger til at forebygge eller begrænse miljøpåvirkningerne, idet der ikke er identificeret væsentlige virkninger på miljøet som følge af den ansøgte husdyrproduktion.

F.8 Større ulykker og katastrofer

Der er udarbejdet en beredskabsplan i henhold til Rådets direktiv 2012/18/EU. I beredskabsplanen er de væsentligste risikofaktorer beskrevet og forholdsregler i tilfælde af uheld er beskrevet.

Den største risiko for større skade på miljøet vurderes at være brud på gylletank. I den forbindelse vil en større mængde gylle kunne forurene vandmiljøet. Derfor er der i beredskabsplanen beskrevet hvordan der skal foretages opdæmninger. Risikoen for brud på gyllebeholder vurderes at være meget lille. Gyllebeholderne kontrolleres således hvert 10. år for holdbarhed og stand, og der foretages årlig inspektion af ejer der kan være med til at sikre at evt. brud bliver identificeret inden et egentligt kollaps af tanken.

F.9 Ikke teknisk resume

Miljøkonsekvensrapportens afsnit F har til formål at identificere forhold på husdyrbruget som kan medføre en væsentlig skadelig virkning på miljøet. I afsnittet er gennemgået effekten af:

- Ammoniak
- Lugt
- Klimagasser

- Støv
- Støj
- Menneskers sundhed
- Naturressourcer
- Vibrationer
- Affald

Der er ikke identificeret forhold på husdyrbruget som kan medføre en væsentlig virkning på miljøet.

F.10 Referenceliste

Miljøstyrelsens hjemmeside - Luftforureningens påvirkning af mennesker og miljø

Mette Hjorth Mikkelsen, Rikke Albrechtsen, Ole-Kenneth Nielsen og Steen Gyldenkærne – debat indlæg i Altinget.dk: Forskere: Reduktion i drivhusgasser fra landbruget er "tæt knyttet til husdyr-produktion"

Sven G. Sommer et al. Aktuel videnskab 5, 2007: Drivhusgasser og husdyrproduktion